

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 286 — Rok 132 (3)

Niedziela, 5 — poniedziałek, 6 grudnia 1943 r.

DZIŚ: Saby
JUTRO: Mikołaja

Czwarty dzień wielkiej bitwy „O co mieliśmy walczyć?” pytają żołnierze polscy obronnej koło Smoleńska zbiegli z czerwonej armii

(Od specjalnego wysłannika Agencji Prasowej „Telepress“)

Naczelną Komendę Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA w dniu 4 grudnia:

Na południowym odcinku frontu wschodniego doszło tylko na południowy zachód od Krzemieńczuka i pod Czerkasami do większych działań bojowych. Wszystkie ataki sowieckie odparto za wyjątkiem nieznacznych włamania o charakterze lokalnym. W jednym miejscu są jeszcze w toku walki z oddziałem nieprzyjacielskim, który się przedarł.

Pomiędzy Prypecią a Berezyną wdarli się bolszewicy tu i ówdzie w nasze stanowiska, jednakże odrzuciono ich w natychmiastowych przeciwnatarciach.

Na zachód od Kryczewa są w toku gwałtowne walki ze znacznie większymi formacjami bolszewickimi wspieranymi przez czołgi.

W rejonie bojowym na zachód od Smoleńska podjęli bolszewicy w czwartym dniu wielkiej bitwy obronnej, przy gęstych opadach śnieżnych, ponowne gwałtowne ataki, które pomimo wzrastających strat powtarzali aż do zapadnięcia ciemności. Wszystkie ataki krwawo odparto, jeden oddział nieprzyjacielski, który się przedarł na północ od autostrady zniszczono.

Na zachód od Newla własne ataki przyniosły lokalne sukcesy terenowe. Silne przeciwnatarcia nieprzyjacielskie nie powiodły się.

Przy tym zniszczono 24 czołgów sowieckich, a 4 dalsze uczyniono niezdolnymi do walki.

Na zachodnim odcinku frontu w

południowych Włoszech są w toku gwałtowne walki w licznych punktach. Niemieckie rezerwy operatywne oczyściły kilka miejsc włamania, biorąc przy tym jeńców. Na skrajnym lewym skrzydle naszego frontu powstrzymano silne ataki 8-mej armii angielskiej na pewnej pozycji, która znajduje się kilka kilometrów dalej.

Bombowce brytyjskie podjęły we wczesnych godzinach porannych dnia dzisiejszego nalot terrorystyczny na miasto Lipsk. Na obszarze miasta trafiono ciężko dzielnice mieszkaniowe, budynki publiczne, obiekty sztuki i kultury. Inne nieprzyjacielskie samoloty przeleciały nad stolicą Rzeszy nie czyniąc szkód. Ustakono do tychczas strącenie 28 bombowców.

Baterie dział dalekonośnych odpowiedziały wczoraj na ogień baterii angielskich nad Kanałem La Manche i ostrzeliwały z dobrym skutkiem ważne cele w Dowerze, Dill i Folkestone.

BERLIN, 4. 12. — Agencja Telepress dowiaduje się z dobrze poinformowanego źródła następujących szczegółów o sytuacji na wschodnim froncie:

Nie tyle niekorzystne warunki atmosferyczne i terenowe, ile nieustanne ciężkie straty w ludziach i materiałach — bolszewicy stracili jedynie tylko w listopadzie przeszło 4000 czołgów, ponad 1600 dział i nieprzeliczone ilości innego sprzętu wojennego — odbili się na toku walk z ostatnich dni. Jedynie tylko na kilku odcinkach wschodniego frontu bolszewicy byli w stanie użyć do walki dotychczasowe masowe ilości dywizji i formacji czołgów, natomiast na pozostałych odcinkach wypadły ich straty widocznie na siłę.

Przy tym nie uzyskali oni nigdzie większych sukcesów, jakkolwiek ze względu na rozmowy pomiędzy Stalinem, Rooseveltem i Churchillem na irańskim terenie okupacyjnym dążyli oni do ich uzyskania ze względów propagandowych. Natomiast oręż niemiecki oprócz sukcesu obronnego w czasie jednego wielkiego ataku w rejonie na zachód od Smoleńska uzyskał szereg skutecznych przeciwnatarcia, uwieczonych zyskiem terenowym i polepszeniem frontu.

KRAKÓW, 4. 12. — Polscy żołnierze z dywizji im. Tadeusza Kościuszki, ochłonawszy z pierwszych, ale jakże mocnych wrażeń, jakie przeżyli od chwili dostania się na linię bojową aż do tragicznej ucieczki na przeciwną stronę kordonu frontowego, zastanawiali się często nad przyczynami, które skłoniły Moskwę do tworzenia polskich formacji. A jak wiadomo, nie tylko tę ich dywizję formowano w Sowietach. Jeszcze za pobytu w obozie wyszkoleniowym w rjazańskim okręgu doszły ich wieści o powstawaniu dalszej formacji strzeleckiej oraz brygady pancernej, do których to formacji wprężnięto nie tylko obywateli polskich, ale również Polaków i Ukraińców z dawną osiadłości na ziemiach należących przed wojną do ZSRR. Druga „polska” dywizja, której jakby na kpiny nadano imię generała Dąbrowskiego, miała w najbliższym czasie pospieszyć na linię bojową, by zasilić front sowiecki na zachód od Smoleńska. Ta ostatnia dywizja niedawno została uzupełniona kadrami instruktorów, składającymi się wyłącznie z żydowskich „oficerów” i propagandzistów, którzy spełniwszy „szczytną misję oświatową” w dywizji im. Tad. Kościuszki, jeszcze przed jej wymarszem na front pospieszenie wycofali się na tyły, aby natrząsać się i poniewierać tych nieszczęśliwych naszych rodaków, którzy w najbliższej przyszłości mieli się stać żerem dla armat, przeznaczonych do zatykania wyrw w liniach frontu bolszewickiego.

W jakim celu bolszewicy pragnęli pozyskać nas do walki?

Pytanie to nieraz podnoszono i dociekano przyczyn zmiany nastawienia bolszewików do uciemiężonych Polaków. Nietrudno jednak było się domyśleć, czym kierowali się czerwoni. Oto po prostu olbrzymie straty na froncie i brak materiału żołnierskiego skłonił ich do wykorzystania Polaków do walki z Niemcami, zdaniem propagandzistów sowieckich, największymi wrogami „wolnych ludów sowieckich”.

Już w pierwszych dniach pobytu w obozie wojskowym sowieckim, tak opowiada jeden z żołnierzy polskich, zanim wydano mundury, czerwoni komisarze wojskowi i propagandziści na codziennych mityngach wpajali w nas nienawiść do Niemców. Rozdano nam broszury w języku rosyjskim, w których opisywano żołnierzy niemieckich jako największych barbarzyńców, którzy wziętych do niewoli jeńców sowieckich z miejsca uśmiercają, przebijając ich np. bagnietami. Ale nie koniec na tym. Impulsem w tych piśmiadach wojskom niemieckim bestialskie odnoszenie się do spokojnej ludności cywilnej terenów okupowanych a nawet posunięto się do tak niesłychanego oskarżenia, jak mordowanie bezbronnych kobiet i nadziewanie dzieci na bagnety. W broszurze tej rola się od najordynarniejszych wyzwisk pod adresem armii niemieckiej i jej najwyższych przełożonych, których przedstawiano jako krwawych katów.

„W brednie te jednak nikt z nas nie wierzył” — powiada kapral Sikora, którego ojciec ongiś sam służył we wojsku niemieckim, a który pochodzi z Knurowa na Śląsku.

— Czy mówiono wam kiedyś, za

co macie walczyć i krew przelewać? — stawiam niedwuznaczne pytanie.

Następuje chwila kłopotliwego milczenia, po czym jeden z grupki, już starszy mężczyzna z mocno siwymi skroniami, zdobywa się na rezolutną odpowiedź:

— O tym, to nam właściwie nigdy nie mówiono, bo po cóż, kiedy ściągając nas do szeregu, nie pytano czy chcemy w ogóle służyć we wojsku. Wśród nas nie ma, że tak powiem, „dobrowolnych” ochotników. Gdyby nie terror czerwonych komisarzy, żadna „dywizja polska” w Sowietach na pewno nigdy by nie powstała. Skoro jednak zmuszono nas do służby w armii, nie pozostawało nic innego, jak zdać się na łaskę losu i oddać w opiekę boską. Bóg nas jednak nie opuścił, pozwalając — jeśli nie wszystkim — to przynajmniej częściej wyostać się z „czerwonego raju”, kraju głodu, nędzy i poniżenia.

— Nie mówiono wam nigdy, że

będziecie walczyć za Polskę?

— O Polsce w ogóle mowy nie było, a słowo „Polska” było po prostu na indeksie sowieckim. Raz tylko, a było to na kilka tygodni przed wyruszeniem na front, mieliśmy paradę wojskową, na którą przybył towarzysz Berling i tow. Wasilewska. W przemówieniu o charakterze propagandowym powiedziała ona, że jako żołnierze polscy pójdziemy w bój u boku armii sowieckiej, aby „pokonać Niemców i odebrać im Warszawę”. O żadnych szczegółach nie było w jej przemówieniu ani słowa, i ten szczegół był może najbardziej znamienny i podpadający. Z ust sowieckich komandirów, którzy starali się mówić do nas po polsku, ale miotali rosyjskimi przekleństwami, nigdy nie słyszeliśmy, abyśmy mieli walczyć za własną sprawę. To dało nam wiele do myślenia. Wiedzieliśmy, że mamy krwawić dla czerwonych diabłów i bezbożników, toteż trudno było w tych warunkach myśleć o jakimś zapale wojennym, który sztucznie chciano wzniecać w naszych sercach. Nienawidziliśmy naszych prześladowców i gdy nadeszła sposobna chwila, potrawiliśmy im dać właściwą odpowiedź. Teraz chyba wiedzą, że nie mieliśmy najmniejszego zamiaru poświęcać się i oddawać życia za krwawą tyranię bolszewicką i jej równie krwawych katów. Nigdy nie zapomniemy im tyłu potwornych zbrodni od wyrzucenia nas z naszych domów i naszych pól począwszy a na poniewierce i krwawą śmiercią znaczących zbrodniach skończywszy. Tego im nigdy nie zapomniemy. Nie zapomniemy im naszych najbliższych, którzy z

wycieńczenia i głodu zmarli męczennską śmiercią z dala od kraju, z dala od rodzinnych stron...”

Ostatnie słowa, słowa ciężkiego oskarżenia, przerywane były łkaniem nieszczęśliwego żołnierza-tulacza, który na dalekiej obczyźnie stracił rodziców-starsuszków, żonę oraz dwoje dzieci.

Powracam w rozmowach do stosunków w „polskiej dywizji”, w której służyło zaledwie 10 oficerów-Polaków, z czego trzech dawnej armii polskiej.

— Jakie umundurowanie obowiązywało w dywizji im. Tad. Kościuszki?

— Kurtki i spodnie były takie same jak w formacjach sowieckich — pada krótka odpowiedź b. plutonowego rezerwy, który w szeregach sowieckich nie doczekał się awansu. Jedynie czapki-rogiatki nieco odmiennie niż dawniej kroju oraz płaszcze nadeszły prawdopodobnie z Anglii lub Ameryki. Od razu poznać, że płaszcze i czapki nie są pochodzenia sowieckiego, gdyż takich materiałów nie wyrabia się w Sowietach.

— A jakie otrzymaliście buciki i broń? — zadaje pytanie.

— Obuwie było częściowo angielskie, częściowo zaś sowieckie.

— Czy macie panowie jakieś szczególne życzenia?

— Właściwie to niczego nam tu nie brak. Pożywienie jest smaczne i dostateczne, o lekturę i gry towarzyskie postarała się komenda obozu, a nawet rekawiczki i ciepłe kamizelki wydano nam dzisiaj wobec nastania chłódów. Na nudy nie możemy narzekać. Aby wspomnieć o przebytych w Bolszewii torturach i rozerwaniu się nieco, prosiliśmy o lekką pracę, która nikogo z nas nie wyczerpuje. Opieka lekarska jest naprawdę troskliwa, a stan zdrowotny wybitnie się poprawił. Kilku chorych przebywa w specjalnie dla nas przeznaczonych izbach chorych, gdzie panuje wzorowa czystość i gdzie istnieją warunki do szybkiego powrotu do zdrowia. Mamy możliwość pisania listów do rodzin, a są wśród nas tacy szczęśliwcy, którzy otrzymali wiadomości, od najbliższych. Bez względu na ich treść, smutną lub radosną, są one nicią łączącą nas z krajem i domem. Tego nie mieliśmy u bolszewików...”

— Słyszałem, że wśród was znaleźli się ochotnicy do walki z bolszewizmem — zadaje jeszcze jedno pytanie.

— Tak, to prawda. Przekreślając wszelką przynależność do Sowietów, wielu spośród nas ochotniczo zgłosiło chęć pójścia z bronią w rękę na bolszewika.

Zignorowanie francuskich emigrantów

ALGECIRAS, 4. 12. — Agencja „Exchange Telegraph” donosi z Algeru, że francuski komitet emigracyjny nie został na konferencji w Kairze ani poinformowany, ani też nie skierowano do niego w tej sprawie żadnego zapytania. Rzecznik tego komitetu oświadczył w czwartek, że Algier uważa się za zobowiązany jedynie do tych postanowień, o których zasięgnięto tam informacji.

Walki w południowych Włoszech

RZYM, 4. 12. — Agencja „Telepress” dowiaduje się z dobrze poinformowanego źródła następujących szczegółów o walkach w południowych Włoszech:

Na froncie południowo-włoskim wojska amerykańskie rozwinęły na kilku odcinkach ożywioną działalność wywiadowczą i wypadową. Formacje bombowców amerykańskich przeprowadziły gęsto po sobie następujące ataki przeciwko niemieckim stanowiskom obronnym. Ponadto główne niemieckie linie obronne znajdowały się nieustannie pod ciężkim ogniem artylerii. Zachodzi przypuszczenie, że obecnie także Amerykanie zamierzają przylączyć się do wielkiego ataku brytyjskiego. Kilka prób włamania, podjętych przeciwko liniom niemieckim przez silne amerykańskie oddziały szturmowe, speliły wśród wysokich strat na niczym. Na odcinku nadbrzeżnym i na prawym skrzydle wojska niemieckie przeprowadziły uwiecznione powodzeniem akcje, które doprowadziły do zajęcia ważnych odcinków nadbrzeż-

nych. W czasie tych akcji wzięto także do niewoli jeńców.

Na wschodnim skrzydle Anglii kontynuowali swoje masowe ataki przeciwko częściom odcinków niemieckiego systemu pozycyjnego przy użyciu najmocniejszych sił pancernych. W zaciętych zmiennych walkach, które pociągnęły za sobą szczególnie wysokie krwawe straty dla atakujących formacji brytyjskich, udermiono wszystkie wysiłki celem przełamania linii niemieckich. Następnie pod ochroną ciemności przeniesiono niemieckie siły obronne na korzystniejszą linię.

Silne zespoły niemieckich samolotów bojowych wspierały walki obronne przeprowadzając bardzo skuteczne nieprzerwane zniżone ataki na brytyjskie pozycje przygotowawcze, koncentracje czołgów i kolumny posiłkowe. Zniszczyły one 13 czołgów, które spłonęły, zaś kilka innych uczyniły niezdolnymi do walki. Ponadto celnymi seriami bomb wysadzono w powietrze brytyjską kolumnę amunicyjną.

Głos dnia

„Niemcy nigdy nie złożą broni, nawet gdyby Anglia miała prowadzić dalej bez wyboru bombardowanie kraju w jeszcze większych rozmiarach niż w obecnej chwili” oświadcza podpułkownik Kinji Sataka, który niedawno powrócił z Niemiec do Japonii, w wywiadzie z przedstawicielem dziennika „O-saka Mainichi”

Wielkie ataki na Berlin — mówił dalej Sataka — nigdy nie mogłyby doprowadzić do tego, aby Niemcy przerwały walkę. Po stwierdzeniu przez angielskie czyn-

niki kierujące wojną, że przy pomocy ataków powietrznych nie jest możliwym sparaliżowanie niemieckiego przemysłu wojennego, Anglia rozpoczęła obecnie niszczyć dzielnice mieszkaniowe, a ich mieszkańców zabijać lub ranić celem złamania ducha ludności. Ta nowa strategia może jednak przynieść wynik wprost odwrotny od zamierzonego Anglia wcześniej lub później będzie musiała zrozumieć, że bombardowanie bez wyboru domów mieszkalnych nigdy nie przyniesie upragnionego wyniku.

W KILKU WIERSZACH

● Na podstawie dekretu, opublikowanego w „Journal Officiel”, z tegorocznego planu winogron we Francji oddano do dyspozycji 200 tysięcy hektarów na wyrób win musujących.

● Z okazji piątej rocznicy wyboru dr. Hachy na prezydenta państwa odbyły się liczne uroczystości. Punkt kulminacyjny tworzyła uroczysta pontyfikacja Msza św., odprawiona przez episkopat czesko-morawski w kościele św. Wita na zamku w Pradze, rano w dniu 30 listopada.

● Rząd francuski postanowił przejąć na siebie opiekę nad inwalidami byłymi żołnierzami frontowymi francuskiego legionu ochotniczego przeciw-bolszewickiego. Zamierza się im przyznać te same korzyści materialne, jakie posiadają inwalidzi wojenni Francji z ostatnich dwóch wojen.

● Na rozkaz Roosevelta obłożona została aresztem przez państwo fabryka Remington, w stanie nowojorskim. Zajęcie nastąpiło z tej przyczyny, ponieważ zdanem władz marynarki produkcja precyzyjnych przyrządów dla marynarki jest za niska i za powolna.

□ W najbliższych dniach wystawiony zostanie na licytację we Francji niezwykle zbiór prywatnego posiadacza. Rozchodzi się tu o lalki woskowe, które zaczynając od wieku Ludwika XIII przedstawiają mody różnych stuleci.

● Naczelny dowódca brytyjski na Bliskim Wschodzie sir Henry Maitland Wilson oświadczył wobec przedstawicieli prasy, iż już taki jest jego los, że musi bronić zawsze straconej pozycji. Dawniej musiał on „wyjaśnić” odwrót wojsk brytyjskich z Grecji, a dzisiaj stratę wysp Samos i Leros.

● W Rzymie podano do wiadomości, że prefekci prowincji włoskich, noszący obecnie tytuł „szefów prowincji”, na podstawie dekretu Duce jednoczą na czas wojny w osobach swych całą władzę polityczną i wykonawczą.

△ W drodze powrotnej z Rzeszy Niemiec do Ankary niemiecki ambasador w Turcji zatrzymał się także na krótki czas w Bukareszcie w celach prywatnych. Zabawił on kilka dni w stolicy Rumunii.

● W szkołach oficerskich Bukaresztu zaprzysiężono aspirantów oficerskich najmłodszego rocznika armii rumuńskiej.

● Przewodniczący rady miejskiej miasta Paryża Taittinger wystosował ponownie odezwę do ludności paryskiej, wzywającą do opuszczenia Paryża wszystkich mieszkańców niekoniecznie użytecznych dla życia gospodarczego miasta. Odezwa ta odnosiła się szczególnie do starców, inwalidów i dzieci.

△ Niezwykle połów zrobił rybacki kuter „Janine Roger”, który powrócił z drogi morskiej. Miał on na pokładzie swym żywą fokę, wagi około 30 kg, która przez całe dwa dni płynęła za kutrem rybackim, aż w pobliżu wybrzeża. W kołach rybackich taki połów foki prorokuje mroźną zimę.

□ Poseł partii pracy Sloan przedstawił wniosek w Izbie Niższej, w którym stwierdza, że mowa tronowa króla pominęła milczeniem Indie i tamtejsze stosunki społeczne, dające wiele przyczyn do poważnych trosk. Pismo to żąda debaty parlamentarnej dotyczącej Indii.

● B. król rumuński Karol otrzymał posadę w pewnym północno-amerykańskim przedsiębiorstwie propagandowym. Będzie on otrzymywał za to rocznie 35.000 dolarów.

● Z okazji obławy przeciwko czarnej giełdzie w Bukareszcie wykryto nowy szmugiel złota, którego nici sięgają aż do Czerniowców. Pewien żydowski urzędnik poselstwa i kilku innych żydów brali poważny udział w nielegalnych obrotach m. in. także napoleonami w złocie.

● Były gubernator stanu Minnesota, przebywający obecnie na Sycylii, Harold Stassen, obrany został jednogłośnie na kandydata na prezydenturę przez republikański komitet państwowy.

● Manifestacje protestacyjne ludności litewskiej przeciwko Moskwie trwają. Odbyło się kilka nowych wielkich manifestacji w litewskich miastach powiatowych i w innych większych miejscowościach, w czasie których mówcy wszelkich warstw ludności podkreślili, że ludność litewska nie chce nigdy więcej dostać się pod panowanie terrorystyczne bolszewików.

Spokojna reakcja Berlina i Tokio Konferencja Roosevelt-Churchill-Stalin zakończona

TOKIO, 4. 12. — Rzecznik rządu japońskiego nazwał na konferencji prasowej rozmowy prowadzone w Kairze między Rooseveltem, Churchilllem i Czang-Kai-Szkiem manewrem politycznym, mającym na celu zatuszowanie niepowodzenia na polu militarnym, jakie Alianci mieli na Pacyfiku.

Niezgodność poglądów w obozie Aliantów wynika również z faktu, jak podkreślił rzecznik, że Brandon Bracken był zmuszony usprawiedliwić się na forum parlamentu wobec Elmera Davisa, ponieważ Reuter przedwcześnie opublikował dane o konferencji w Kairze. Ciągłe w kołach powtarzane żądanie bezwarunkowej kapitulacji Japonii jest, jak podkreślił Iguchi, po prostu śmieszne i nie zasługuje nawet na poważne traktowanie.

BERLIN, 4. 12. — Jeżeli Japonia odpowiedziała śmiechem szyderczym na żądanie bezwarunkowej kapitulacji, postanowione w Kairze, to odpowiedź niemiecka na podobne żądanie, jakiego spodziewać się należy po rozmowach przeprowadzonych między Stalinem, Rooseveltem a Churchilllem, nie będzie mogła wypaść inaczej. Takie jest zdanie niemieckich kół politycznych, co zresztą potwierdzone zostało w piątek oficjalnie wobec przedstawicieli prasy zagranicznej.

Że w związku z tym na uwagę zasługuje musza wynurzenia poludniowo-afrykańskiego premiera Smutsa, fakt ten uważa się w Berlinie jako tym więcej zrozumiały, że Smuts w gruncie rzeczy potwierdza to wszystko, co ze strony niemieckiej oznajmiano już od szeregu miesięcy: wydanie Europy na łup bolszewizmu.

BERLIN, 4. 12. — Spotkanie w Kairze i Teheranie określa prasa wiedeńska ogólnie jako „ofensywę bluffu” i jako przedtakt do nowej wojny nerwów.

Komunikat, wydany przez Reutera jako wynik konferencji w Kairze pod napisem „Plany zwycięstwa na Pacyfiku” jest dowodem, tak pisze „Berliner Boersenzeitung”, że przeciwnikom Japonii pali się pod stopami i że przy użyciu starodawnych metody chleba okuczonego i bicia w odniesieniu do narodów wschodnio-azjatyckiej strefy dobrobytu osiągnąć chcą teraz to, czego nie mogli dotąd osiągnąć przez walkę. Plany wojskowe, postawione przeciwko Japonii, są dowodem wielkich trudności brytyjsko-amerykańskiego sposobu prowadzenia wojny, tak pisze „Berliner Nachtausgabe”. W przeciwnieństwie do tego jednak jest rzeczą pewną, że Japonia nie tylko pod-

trzymuje zamknięcie szosy burmańskiej, ale że przeprowadzi je nowymi operacjami tak gruntownie, że atak anglo-amerykański skazany jest z góry na niepowodzenie. Jak dżenik ten stwierdza w zakończeniu, cała konferencja w Kairze jest buffem wojskowym jako przygrywka do bluffu politycznego, jakiego obecnie spodziewać się należy w Iranie.

Niemcy spokojnie, zdecydowanie i w zjednoczeniu spoglądają na tę ofensywę bluffu, mówi „Angriff”, albowiem fronty stoją niewzruszenie i niewzruszone pozostają nawet wtenczas, gdyby ofensywa wojny nerwów, rozpętana w Londynie, przybrała charakter orkanu.

SZTOKHOLM, 4. 12. — Południowo-afrykański premier Smuts, który obecnie bawi w Londynie, aby zastępować Churchilla w czasie jego nieobecności, miał w związku parlamentarnym Imperium mowę, która daje dowód zupełnego braku odpowiedzialności, z jaką brytyjscy politycy wydają Europę bolszewizmowi. Smuts określa Związek Sowiecki jako „nowy kolos Europy”, który „nad kontynentem europejskim będzie kroczył” i będzie „panem kontynentu”. Tym w Europie, którzy w takie brytyjskie plany nie chcą jeszcze wierzyć, dal Smuts do zrozumienia: „Neutralność jest już przestarzałym, martwym pojęciem”.

ANTAKYA, 4. 12. — W kołach politycznych Bliskiego Wschodu wywołał wielkie zdziwienie fakt, że w komunikacie o konferencji odbytej w Kairze nie wspomniano żadnym słowem króla egipskiego. Nie zdarzyło się to zapewne jeszcze nigdy w historii dyplomacji, żeby dwaj obcy szefowie państwa oraz brytyjski premier przebywali przez kilka dni w kraju i żeby przy okazji ostatecznego komunikatu nie wspomniano najmniejszą notatką o królu tego kraju, w który to sposób goście powinni byli okazać mu swą cześć.

BERLIN, 4. 12. — „Rzadko skompromitowali się odpowiedzialni mężowie stanu do tego stopnia, jak w nie nadającym się do dyskusji programie z Kaira”. „Deutsche Allgemeine Zeitung” określa te papiero-we uchwały w związku z konferencją między Rooseveltem, Churchilllem i Czang-Kai-Szkiem w artykule p. t. „Krotochwila w Kairze”. Tysiące oficerów sztabowych ludziło tą wojskową zwartością, której na placach bojowych brakuje. Ponieważ konferencja nie mogła widocznie nie konkretnego zarządzić ani podjąć w sprawie Czang-Kai-Szeka, przeto musieli przynajmniej w zewnętrznych pozorach, w pompatycznym, amerykańskim stylu to zaaranżować.

Przeważające światowo-polityczne

stanowisko, jakie sobie zdobyło w obecnej wojnie państwo japońskie, jest niepokonaną siłą przeciw imperializmowi Roosevelta i polityce Churchilla. Gadanina konferencyjna w Kairze nałożyła na Czang-Kai-Szeka — tak oświadcza powyższe pismo — ciężar walki; aż do zupełnego załamania się Czang-Kai-Szeka. Dla wojskowych i politycznych rozstrzygnięć okazał się jednak „program i plan” w Kairze jako zupełnie bezpłodna gadanina przy zielonym stoliku. Siła japońskich zbrojeń napietowała tę konferencję „jako manewr kłamstwa i frazesów, który łatwy jest do przejrzenia przez wszystkie dotychczas narody.

LIZBONA, 4. 12. — Jak z kół przedstawicieli Reutera w Lizbonie dochodzą wiadomości, konferencja Stalina z Churchilllem i Rooseveltem na terenie okupacyjnym w Iranie w ciągu ubiegłego piątku została zakończona. Konferencja ta, która również, jak i obrady w Kairze odbywała się z drutem kolczastym i polami minowymi, zaczęła się 28 listopada. Nad tekstem komunikatu jeszcze się pracuje, ponieważ sprzeczne interesy uczestników konferencji utrudniają sporządzenie komunikatu.

W Podhorcach

27 km. na północ od Złoczowa przy gościńcu leży wieś Podhorce. Można się do niej dostać również ze stacji kolejowej Ożydów, na linii Lwów-Krasne-Brody, skąd przez Olesko 14 km. gościńcem. Podhorce mają słynny zamek, jeden z najwspanialszych klejnotów sztuki na naszych ziemiach. Zamek ten budował prawdopodobnie głośny Beauplan, w latach 1635—1640. Zamek miał być miejscem uciech i odpoczynku, jak głosił napis nad bramą. Był też istotnie urządzony z całym wielkopańskim przepychem i wspaniałością.

Zamek jest w stylu późnego renesansu. Składa się z korpusu środkowego i dwu bocznych pawilonów kwadratowych, otoczonych rowami i murem. Jest to gmach dwupiętrowy, o zdobny od północy tarasami, od południa balkonami i tarasowo położonym ogrodem. Kryty był czerwono malowaną blachą, przedtem barwną dachówką. Dach na części środkowej wysoki „piętrzysty”, szczyty pawilonów zakończone wieżyczkami, a te znów ozdobione metalowymi figurami alegorycznymi, z których jedna dźwiga świat, druga system słoneczny. Całość zabudowań zamknięta w czworoboku murów obronnych z blankami, otoczonych głęboką fosą. Wewnątrz murów leżą kazamaty, izby mieszkalne dla służby i stajnie. Wjazd prowadzi przez bardzo piękną renesansową bramę, rzeźbioną w kamieniu, z ozdobami, kartuszem, tarczami herbowymi właścicieli i napisami. Przez niewielki dziedziniec, wykładany płytami kamiennymi, wiedzie wejście do wnętrza zamku.

Zamek zawiera kilkadziesiąt sal i komnat, z których szczególnie bogate były na pierwszym piętrze. Tam też znajdowała się piękna kaplica zamkowa. Sale miały ściany, kryte adamaszkami, od którego barwy nosiły nazwy: karmazynowa, złota, zielona, błękitna. Ozdobione były naderwyczał bogato obrazami, nieraz ogromnej wartości artystycznej, nadto zaopatrzone w krzesła, sofy, sekretarzyki, szpinety i inne cacka meblarskie, istne muzeum z bogatym zbiorem pamiątek i broni przeróżnej. Ściany pokrywały mnóstwo malowideł i portretów.

Słynna sala t. zw. rycerska miała strop ze scenami z życia, wymalowanymi pośrodku i ujętymi w bogate rzeźbione ramy. Zawierała ona wspaniały zbiór zbroi i broni, podobno najbogatszy w Europie, liczył 37 pełnych rynsztunków husarskich. Sala karmazynowa miała marmurową posadzkę, ściany wybite adamaszkiem i bogaty sufit z malowidłami mitologicznymi, z którego zwisały ozdobne pajaki (świeczniki) weneckie. Ściany tej sali obwieszone były obrazami Tycjana, Caracci, Rubensa, Rembrandta, a meble w stylu Ludwika XIV przysłane zostały z Francji. Obok pokój chiński, dalej sala złota, bogata w malowidła i rzeźby marmurowe portale i kominki. Sala zwierciadłana wykładowana weneckimi lustrami, sufit malowidłem.

Pranie

Pod tym tytułem dla grzecznych dzieci ułożyła ongiś poetka Maria Konopnicka miły wierszyk. Bać się w gosposie, mające ciągle kłopoty z laleczkami, których garderobę trzeba było przecie przepierać co parę dni, powtarzały sobie nasze Wandzie, Marysie i Zosie w takt roboty ów wierszyk, chętnie się w nim swoją sprawnością: „z mydła zrobię tyle piany, co nasz kucharz ze śmietany”.

Mineło parę dziesiątków lat, a naniom Wandom, Mariom i Zofiom, stojącym przy balii w takt mozolnej pracy przypomina się dzisiaj: — Pucu, pucu! Chlastu, chlastu! Nie mam rączek jedynastu. Tylko dwie mam rączki małe, Lecz do prania doskonale. I wyruczę i wykreję, Choć mię dobrze bola ręce, Umieć także i krochmalić, Tylko nie chcę się już chwalić! — U mnie? Ach, to jeszcze gorzej; Zaraz zdejmuję, co się włoży! Ja i praczki nie biorę. Tylko co dzień sama piorę.

I dobrze jest! Cały w tym sens, aby umieć chcieć — to wtedy się i może.

DAJ CIEPLĄ KOSZULĘ ZIMOWĄ
BIEDNEMU — PRZYJMIE
Z WDZIĘCZNOŚCIĄ P.K.O.

Mistrz w spódnicy

Kobieta jako siła fachowa w rzemiośle nie jest już dziś rzadkością. W niektórych zawodach uzyskują one nawet zdecydowaną przewagę ilościową nad mężczyznami. Wykazały to na przykład ostatnie egzaminy w rzemiośle krawieckim, do których stawalo 13 kobiet a tylko jeden mężczyzna. Nic więc dziwnego, że ustawy rzemieślnicze otaczają opieką mistrzów w spódnicy. Dotyczy to także i wdów po rzemieślnikach. Ustawa mianowicie przewiduje, że „warsztat rzemieślniczy może być prowadzony nadal na rachunek wdowy przez czas jej wdowieństwa lub też na rachunek małoletnich zastępowanych przez czas ich małoletności — pod tym jednak warunkiem, o ile wdowa nie była w separacji ze swym mężem, ani też nie została przez zmarłego małżonka wykluczona od prawa dziedziczenia po nim, przy czym musi być ustanowiony zastępca posiadający ustawowe warunki do prowadzenia tego rzemiosła. Prawo wdowy do wykonywania rzemiosła na jej rachunek wygasa z chwilą jej powtórnej zamążpójścia”.

Nie inaczej i dawniej bywało jak to czytamy w aktach: „Wdowie po rzemieślniku wolno prowadzić dalej proceder swego męża póki swój stan nie odmieni i za innej profesji nie pójdzie czeleka”. Widać więc, że i w dawnych latach kobiety miały się do rzemiosła — i to z powodzeniem.

W aktach znajdujemy kilka wy-

padków, że np zegarmistrzynie dawały sobie doskonale radę z trudnościami zawodu. Tyczy się to zwłaszcza Agnieszki Wąsowiczowej, żony zegarmistrza z Wąsowic, która w r. 1632 złożyła następującą charakterystyczną deklarację: „Jż żony swej więcej bijać, ani się upijać nie będzie”. Deklaracja ta jednak na nie się zdała, bo pan Piotr zapijał się dalej i skończył w szpitalu św. Łazarza. Żona która przed nim umarła, zastrzegła w testamentcie: „mężowi memu po śmierci mojej nie polecam żadnego rzędu, przez niedołężność jego tak na rozumie, jak na członkach”.

Mistrzynie która uwieczniła egzystencję swoją w aktach cechowych, była wdowa po Piotrze Guerrinie, która po mężu swoim prowadziła warsztat zegarmistrzowski z wielkim utapieniem dla przełożenia cechowego. Była to bowiem kobieta energiczna i do mesku silna: „o do-czuł na własnej skórze jej czeladnik Piotr Stobnicki. Na jego to bowiem żądanie i „na jego uzalenie, iż był od własnej pani pobity nie mając przynajmniej z czeladzi, nastąpiła sesja ekstrordynaryjna podczas której wszystka czeladz domagała się satysfakcji, ku uzaloniem, decyzyj stanęła, aby pani Guerrinowa za pobicie czeladnika swego rofu zapłaciła 6 złp. na ubogich i pobitego przeprosiła i aby więcej tego nie czyniła”.

(in)

Przemysł drzewny w Kieleckim

Do najbogatszych okręgów leśnych w Generalnym Gubernatorstwie należy powiat kielecki z rozległym pasmem Gór Świętokrzyskich. W związku z tym rozwinął się tu przemysł drzewny i tartaczny oraz stolarstwo. Statystyka rzemiosł i przemysłu w powiecie kieleckim zapisuje zakładów: stolarskich 100, kołodziejskich 30, bednarskich 15. W samym mieście jest 35 samodzielnych stolarzy, 10 stelmachów i bednarzy. Poza tym na terenie powiatu są jeszcze rzemieślnicy chałupnicy w tych zawodach.

Błękitna godzina

Słońce zachodzi prędko, i tak prawie nie widać go było; skradalo się między kominami kamieniem, wlażyło za lada daszek, lada facjatkę. Zaszło. Może na wiatr, jak mówią biegli w przepowiadaniu pogody, zacerwieniło niebo, a może tylko dużo złocistości rozlało. Złotość rychło ucieka z nieba i cała światłonie w błękitnym kolorze. Jest taka błękitna godzina: z pokoju, w którym nie zaświeciłaś lampy (bo nie wolno: oszczędzajmy energię!), widzisz sam lazur w oknach. Gdy idziesz gdzieś wśród ogrodów jakbyś patrzył przez niebieskie okulary. Ale zapalają światła, w mieszkaniach, w sklepach. Bardzo żółte, wprost pomarańczowe kwadraty światła tym bardziej podkreślają niebieskość błękitnej godziny. Nie na długo, bo trzeba zaciemnić okna. Strzeżonego Pan Bóg strzeże.

Lucis creator optime

Sprawco koła słonecznego,
Tyś raczył dać ze skurpu swego
Dniowi jasność; z Twej
mądrości
Zaczęty świat od jasności

Z Twej nauki dniem nazwany
Wieczór z porankiem związany.
Noc ponura już przed nami —
Słysz nasze prośby ze łzami,
By duch żywotnej jasności
Nie tracił przez ciężkie złości,

Niechaj kołacz do nieba
Żywotnego prosząc chleba
Niech wszystko co szkodliwego
Wyprzuta z przybytku Swego.
Daruj nas tym Ojciec Miły
I Ty z Ojcem równej Siły
Synu Jedyny, społecznie
Z Duchem królujący wiecznie.

Przekład hymnu kościelnego,
dokonywany przez księdza Sta-
nislawa Grochowskiego, kusto-
sza w Kruszwicy (w r. 1606).

Z DNIA

DZIS ZACIEMNIAMY:

Początek 16:30
Koniec 7:00

ALARM LOTNICZY
10-sekundowe sygnały
ODWOŁANIE
długi sygnał 1-minutowy

Szlifowanie szkieł — rzemiosłem samoistnym

Na skutek zapytań władze rze-
miśnicze informują, iż szlifowanie
szkieł, jak również wyrób sztucz-
nych oczu stanowi, według nowego
wykazu rzemiosł, samoistne rzemio-
sło zasadnicze i dzieli się na nastę-
pujące rzemiosła specjalne i cze-
ściowe: szlifowanie szkieł płaskich
oraz okrągłych, rytowanie na szkle,
okładanie szkieł oraz wyrób szkie-
łek do zegarków.

Dyżury aptek

Nocne dyżury w dniach od 6. XII
do 13. XII. pełnią następują-
ce apteki: ul. św. Zofii 26, ul. Leo-
na Sapiehy 57, ul. Zamarstynowska
54, ul. Grodzickich 2, ul. Gródecka
34, ul. Piłsudskiego 14.

Osobliwości dawnego Lwowa

Święty Mikołaj

Wczesny zmrok zapadał. Mroził
był niewielki. W powietrzu błąkały
się płatki śniegu i kładły cicho na
zaściennej białej ulicy. Latarnik,
jak duch, przebiegał z chodnika na
chodnik i świecił skąpe latarnie.
Oczekiwany wieczór 5-go grudnia za-
witał. Dzieci opowiadały tajemniczy
niepokój. Chłopczyk sześciolatek i
trzyletnia dziewczynka porzuciły
swe zabawki i zaczęły się z sobą
wspierać, jakby się bały. Cicho szep-
cząc. Listy do św. Mikołaja dawno
odeszły, — czy będzie co z tego?

Mieszkanie, na-2 piętrze, składało
się z trzech pokoi i kuchni. Pokój
sypialny, pokój bawialny i pokój ja-
dalny, pierwszy od wejścia. Przed-
pokojem w takich mieszkaniach wte-
dy nie było. Jedyna lampa, naftowa,
świeciła się w jadalnym na stole.
Ojciec coś pisał. Pewnie na jutro
do biura. Matka siedziała przy ręcz-
nej robótce. Od czasu do czasu do-
latywał miły głos dzwoniących sanek.

Ozwały się kroki na schodach.
Dzieci spojrzały po sobie pytająco.
Ktoś zatrzymał się w sieni przed
drzwiami. W pokoju, wysoko, nad
wejściem zahukał się i zabrzniął
dzwonek. Pan domu podszedł do
drzwi, otworzył pierwsze, otworzył
drugie.

— Bonsoir, Monsieur, — odezwał
się głos z sieni.
— Bonsoir, capitaine! Bonsoir,

„Mój skarb“

Ile zmartwień i awantur może spo-
wodować list miłosny znaleziony w
szkole przy uczennicy, pokazuje nam
ta świetna komedia, tryskająca żywym
humorem sytuacyjnym. I właściwie
na początku sprawa nie wygląda gro-
źnie. Ot w szkole w czasie lekcji
fizyki krąży między uczennicami
czyjś list miłosny. Przyłapaną przez
profesora Lidzia przyznaje się do te-
go osobliwego kolportażu. Zostaje
wydalona ze szkoły i po powrocie do
domu list przypadkowo porzuca na
podłodze, gdzie znajduje go jej mat-
ka, będąc święcie przekonana że list
pisany ręką kochanki skierowany był
do jej męża. Bogu ducha winny mąż
zaczyna się bronić przed niesłusz-
nym zarzutem, jednak na arenę
wkracza teściowa i rozpoczyna dro-
biazgową śledztwo. I tu zaczynają
się doskonałe nieporozumienia znaj-
dujące żywy oddźwięk wśród wi-
dzących, wybuchających co chwila
zdziwieniem śmiechem. W orbitę po-
dojrzenia teściowej wpadają koledzy
jej zięcia, na czym cierpią znow ich
żony. Sprawa komplikuje się do roz-
miarów tragedii, unieszczęśliwiają-
cej trzy rodziny. I autorki listu zna-
leźć nie można. Znajduje się ona
dopiero na końcu w dobrej, bo tru-
dnej do przewidzenia poście, będą-
cej najweselszym punktem komedii.

Recenzent

Na paczki świąteczne dla jeńców

złożono w Delegaturze R. G. O.
(Referat Poszukiwań Zaginionych)
Lwów, ul. Sobieskiego 15, pokój nr.
12, następujące ofiary w naturze:
Po jednej paczce: Wojciech Pru-
gar, Bronisława Masłowska, Emilia
Kalczyńska, H. J., Jadwiga Diako-
wicz, S. R., Maria Weyde, Józefa
Schwenk, Siostry Sercanki i Felicjan-
ki, Maria Pistek, Jadwiga Zaleska.
Żywność w kilogramach: N. N.
170 papierosów, Rozalia Chmielik
130 kg keksów, Maria Olech 350
kg, P. Turlik 300 papierosów, Józefa
Słowikowa 320 kg, Krystyna Aj-
dukiewicz 625 kg, p. Skomorowski
4 kg, M. Ł. 170 kg, St. Niewikowski
300 papierosów. Wanda Senyk 180
kg sucharów i 200, Maria Jaworska
625 kg i 80 papierosów, p. Gumow-
ska 1 kg ciastek, p. Smereczyński
200 papierosów, od kolegów Ojca
Ryszard Kołodziej 15 kg i 300 pa-
pierosów, X. Y 1220 kg i 160 pa-
pierosów, Wł. Tuczyński 1200 papie-
rosów.

Dokumenty

na nazwisko Bednarski Andrzej
odebrać można w Redakcji, Sokoła
4, I. p. pokój 20 od godz. 10—11.

Lwów był kiedyś jednym z pierw-
szych ośrodków wydawniczych, a
choć inne miasta, a przede wszy-
stkim Kraków i Warszawa, biją go
dawnością swych oficyn i znakomi-
tością nazwisk swoich sławnych ty-
pografów, nie da się zaprzeczyć, że
we Lwowie wyszła największa ilość
polskich podręczników szkolnych.

Podwaliny temu dały jeszcze cza-
sy austriackie, kiedy Lwów jako sto-
lica ówczesnej Galicji był siedzibą
Rady Szkolnej Krajowej. Nie dał
sobie tego prymatu w produkcji pod-
ręczników odebrać i później, walcząc
dzielnie w słowie i piśmie o Pań-
stwowe Wydawnictwo Szkolne, które
Warszawa chciała przenieść do
stolicy. I dopiero rady bolszewickie
podcięły te podstawy, niszcząc nie
tylko całkowicie zapasy książek —
wysyłanych jako makulatura do pa-
pierni, ale i rujnując rabunkową go-
spodarkę świetnie rozwijającą się
lwowskie zakłady graficzne.

Ale Lwów nie zapomniał o daw-
nych tradycjach i dalej ma ambicję
dostarczania polskim dzieciom do-
brej strawy duchowej w postaci
książek. Toteż kiedy dzięki przed-
sięwzięciu energicznego księgarza
lwowskiego p. M. Kowalskiego wła-
dze zgodziły się na rozszerzenie je-
go firmy w księgarnię nakładowa.
drukarni lwowski skorzystał z pierw-
szej sposobności, aby nie szczędząc
sił i czasu stanąć przy kasie, czy
zasiąść przy linotypie — w dobrze

zrozumiałym interesie polskiego
dziecka, pozbawionego w ciężkich
wojennych czasach dobrej, polskiej
książki, zniszczonej doszczętnie przez
okupantów bolszewickich.

A trzeba znać obecne ciężkie wa-
runki w przemyśle graficznym, brak
podstawowych surowców, oszczędną
gospodarkę papierem i materiałami
drukarskimi, co więcej — brak lu-
dzi i fachowców, wymagający od
tych, którzy trwają na stanowiskach,
często pracy nad siłę w godzinach
nadmierzonych, przekraczających o
wiele przepisana normę godzin
pracy.

Gdyby nie obywatelskie stanowisko
drukarni lwowskich, nie mógłby
się ukazać na czas przed św. Miko-
łajem tak bogaty dorobek wydawni-
czy obejmujący aż 12 pozycji, które,
nie zamykając oczu na inelatywne i
wydawniczą pracę księgarni, trzeba
w ogólnym rezultacie zapisać na
konto lwowskich drukarzy.

I dlatego dziecko, otrzymawszy na
Mikołaja czy na gwiazdkę nieśmier-
telnego Robinsona, wesołe „Koszal-
ki-Opalki”, śmieszne „Pocieszne O-
brázky”, ciekawą „Zgaduj-Zgadule”,
czy uroczą „Baśń o siedmiu kru-
kach” czy jeszcze inną książkę, niech
nie zapomni, że drukarni lwowski,
składając i drukując tę książkę, nie
szczędził swego trudu i wysiłku, a
przyswiecała mu w jego pracy myśl
o polskim dziecku — które czeka
na książkę.

na bramie, odezwał się głośno dzwie-
czący dzwonek ręczny. Dzieci wstrzą-
snęły się, przytuliły do matki.
Po schodach dzwoniąc chwilami,
wspinało się jakieś towarzystwo. Już
są. Zatrzymali się widocznie przed
drzwiami. Jeszcze raz dzwonek. Ja-
kiż inny niż wszystkie! Dzieci ze
wzruszenia nie wiedziały, kiedy tatuś
otworzył drzwi, ale widziały, co te-
raz zaszło. Pierwszy wszedł anioł.
Dzieci spostrzegły najpierw złotą ko-
ronę, potem białą suknię czy ko-
szulę aż do ziemi, z tyłu skrzydła.
W ręku dzwonek. Następnie wkroczył
święty Mikołaj. Wysoki, z siwą,
długą brodą i takimiż wąsami, w
infule, na nim ornat, w jednym ręku
pastorał, w drugim kosz pełen pa-
kietów. Dzieciom zdawało się, że kosz
był zupełnie podobny do koszyka ku-
chennego, z jakim kucharka cho-
dziła do miasta „na kupno” (teczki
biurowe nie należały wtedy jeszcze
do kuchennego inwentarza). Ostatni
wskoczył do pokoju diabełek. Dzieci
byłyby się go nastraszyły, gdyby
nie to, że był taki zabawny. Czarny
jak kominarz, w krótkim kubracz-
ku, z językiem wystawionym, zupeł-
nie podobnym do czerwonego sukna,
z różkami na głowie, w ręku miał
dwie różgi i wiercił się nieustannie,
pochrzakując jak prosię.

Niechaj będzie puchwalony, —
przemówił św. Mikołaj najczystszy
akcentem lyczakowskim.

— Na wieki...
— Czy tu mieszka grzeczny dzie-
ci?

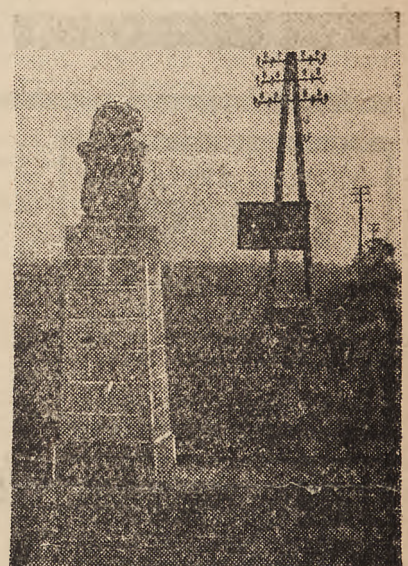
Chłopczyk i dziewczynka przyłgnę-
ły jeszcze mocniej do mamusi. A tu

witają od niedawna na wszystkich
drogach w punktach granicznych
miasta lewki lwowskie.

Piękna to kontynuacja dawnego
zwyczaju, który od wieków kazał się
nieczętować Lwowianom lwim her-
bem przy każdej okazji. A były to
okazje godne: zarówno w budownic-
twie i sztuce, jak w nauce oraz han-
dlu słynął lewek lwowski. Pierwszy
ew, kuty w kamieniu stanął rzecz-
czywiście najpierw u wrót ratuszo-
wych. Postawił go w r. 1590 rajca
Stanisław Szolc, a przeniesiony zo-
stał pod koniec ubiegłego wieku na
Wysoki Zamek, gdzie zachował się
do dzisiaj — aczkolwiek bardzo już
złym czasem nadszarpięty.

Ale ten lewek przedmiejski obrał
obie innych jeszcze lwów przedków
ratuszowych na wzór. Mianowicie po-
kazywanej w grzy w r. 1826 daw-
nej wieży ratuszowej tzw. Kampia-
nowskiej, zachowały się rzeźbione
konsole kamienne w kształcie lwów
trzymających tarcze herbowe naj-
bardziej zasłużonych rodzin patry-
cjuszowskich, które obecnie rozmie-
szone są w kilku punktach mia-
sta.

Cztery spośród tych lewków zdo-
bia sztuczną grocie na Wysokim
Zamku oraz wejście do niedalekiego
budynku restauracyjnego; jeszcze
dwa inne — to lwy studienne przy
ul. Kopernika u stóp kościoła św.

Na drodze do Złoczowa

Łazarza, dzierzące kartusze herbowe
owej sławnej rodziny Szolców.

Lwem znaczyli swe dzieła i prace
lwowskie rzeźbiarze, artyści oraz
złotnicy; patrzy on z murów lwow-
skich i z gzymsów starych kamienic
i bacznie pilnie, czy następcy jego tak
godnie strzegą spraw Lwiewo Grodu
— jak sławni przodkowie.

razem zaszłuchali po wojskowemu,
tak samo w stronę pani, po czym,
szurając podszewkami, poczęli cofać
się plecami ku drzwiom, aż zniknął
w nich i odszedł. To był jego „mi-
kołajek“
Znowu cisza. Ale wtem, gdzieś

już św. Mikołaj wyjmując z kosza
pakiet po pakiecie, wręczając je sto-
sownie do napisu, raz jednemu, raz
drugiemu z dzieciaków. Przeważały
łakocie. Św. Mikołaj nie miał zwy-
czaju przynoszenia cenniejszych po-
darunków, bo nie wypadało robić
konkurencji aniolkowi wybierającemu
się z drzewkiem na Gwiazdkę. Były
więc całuski, figi, daktyle, migdały,
ale był i papier kolorowy i biały w
arkuszach, dla chłopczyka ołówki
różnobarwne, dla dziewczynki wsta-
żeczki, dla obojga obrazki, książecz-
ki z bajeczkami, wycinanki, dekal-
komanie. Wreszcie każdemu dał św.
Mikołaj swą podobiznę wyłonaną z
piernika, a od diabełka każde do-
stało różeczkę.

Długo w noc było o czym rozma-
wiać i czym się cieszyć.

Ale zmieniły się czasy i zwyczaje,
zmienił się św. Mikołaj. Gdy mu lu-
dzie nie skąpili zwrotu kosztów po-
dróży na ziemię, coraz częściej wstę-
pował do szyneczku, aby zmarznąte
rozgrzać członki i tu wcale nie za-
chowywał się po niebiańsku. A gdy
na domiar złego spotkał na rogu
ulicy sobowtóra, który naruszył mu
jego rejon, pastorały szły w ruch
na poparcie argumentów i zamiast
z powrotem do nieba, szedł św. Mi-
kołaj wraz z asystą do kozy. Tego
rodzaju incydentem położyła kres
władza pilnująca porządku na ziemi
i wypowiedziała mu goście.

A dzieci? Te może zmieniły się
najwięcej.

T. B.

Wieści z naszych powiatów

**ZASŁUGI PŁUGA NA POŁU-
DNIOWO-WSCHODNIEJ RUBIEŻY.**
Jeżeli dziś jeszcze z baszły starego
podolskiego zamku popatrzymy w
kierunku skąd codziennie, zmyte po-
razem rosą, wynurza się nieśmiało
życiodajne słońce — ogarnia nas
technicznie nieograniczonej równi fa-
lującej letnią porą morzem zieleni,
zaś zimną lśniącej gładką śnieżną
równiną.

Step. Dziwne słowo. Na samo jego
brzmienie budzi się w naszej duszy
nieokreślony smutek na przemian ze
zjawami walk o te otwarte i żadnym
wałem naturalnym od wschodu nie
osłonięte ziemie. Te warunki geogra-
ficzne były też główną przyczyną,
iż skolonizowanie i zagospodarowa-
nie tego terytorium natrafiało na
bardzo silne przeszkody ze strony
sąsiadów, a zwłaszcza Turków i Ta-
tarów. Nic więc dziwnego, że zie-
mie te, urodzajne i pociągające ku
sobie swym czarnoziemnym bogac-
stwem, lecz wciąż niszczone, były kilka
razy na nowo kolonizowane. Dla
ilustracji tego wystarczająco przytoczyć,
iż w czasie wojen polsko-kozackich,
sprzymierzeńcy tych ostatnich, Ta-
tarzy, z ziem tych w okresie andru-
szowskim sami uprowadzili w jasyr
do Krymu przeszło milion spokojnego
ludu rolnego.

Na opustoszałe, zrujnowane ogniem
i mieczem stepy podolskie i ukraiń-
skie siedl znowu uparcie rolnik, aby
wszystko zacząć na nowo. Koloni-

zację popierali i organizowali wielcy
polscy panowie, posiadający na tych
ziemiach olbrzymie rolne posiadło-
ści.

Ukraiński pisarz XIX stulecia p.
Kulisz — tak o tym pisał: „Kulmi-
nacyjnym punktem tej kolonizacji
ziem ukraińskich była połowa wieku
XVIII, a najsilniej działała ona w
Humańszczyźnie pod bezpośrednim
zarządem Salezego Potockiego, woje-
wody kijowskiego. W dobrach Lubo-
mirskich i w starostwach Sangusz-
ków, Jabłonowskich, Potockich, tu-
dzież innych, najskuteczniejszym
środkiem osiedlenia ziem pustych
okazało się rozdawanie szlachcie praw
i gruntów na zakładanie osad...“.

„Obowiązki ukraińskich poddanych
były nader łagodne. Do skarbu wno-
szono tylko podymne, pańszczyzny
naznaczano najwyżej 12 dni do ro-
ku z każdej chaty“.

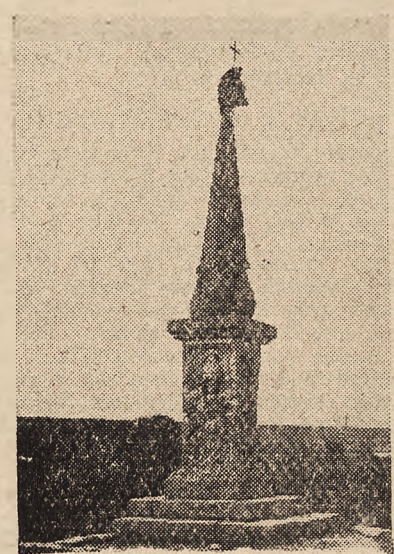
Sami królowie starali się w spo-
sób planowy zorganizować ruch o-
siedleńczy na tych ziemiach. „Ja sam
— mówię w swym opisie Ukrainy za-
trudniony tam inżynier francuski
Beauplan — założyłem na Ukrainie
przeszło 50 wsi, z których następnie
do 1000 osad wyrosło“.

„Stad“ — pisze dalej Kulisz —
w nader szybkim czasie dochodziły
nowe sioła do stanu nadzwyczaj
kwitnącego, a w następstwie tego
kolonizacja kraju wzrastała jakby
cudem...“

Obok rolnictwa zaczyna się na Po-

dolu i Ukrainie już od końca XV
wieku rozwijać hodowlą bydła. O-
jej rozwoju świadczy, iż w XVI stu-
leciu woły z Podola i Ukrainy eks-
portowano na zachód czasem ponad
40.000 sztuk rocznie.

Nic więc dziwnego, że o te bło-
gosławione ziemie trwały zawsze
nigdy nie kończące się walki i że na-

Pomnik poety Tymona Zabo-
rowskiego w Liczkowcach koło
Husiatyna

ród je zamieszkujący, idąc za płu-
giem, nie rozstawał się z bronią.

GROTA W STRADCZU. — W
Stradczu koło Janowa znajduje się
grota, z którą wiąże się wiara miej-
scowej ludności, a także okolicznych
wsi, jakoby grota łączyła się z tun-
nelem ciągnącym się setki kilometr-
ów, a kończącym się wylotem w
Dnieprzańskim skalistym brzegu w
Kijowie. Kto by się chciał o tym prze-
konać — mówi legenda — ten z
wycieczki tunelem już nie powróci.
Znaleźli się tacy, którzy chcieli jed-
nak dociec prawdy. Znajdujemy o
tym taki opis:

„Za poradą starszych zabraliśmy
z sobą światło i sznur długi, które-
go każdy z nas trzymał się, aby
nie zgubić się i nie pójść innym
tunelem. Początek tunelu przebyliśmy
bez trudności, gdyż był wyłożony
kamieniami — tak chodnik jak i
ściany. Idziemy dalej, ogarnia nas
zupełna ciemność i zimno przenika
do kości, tunel co kilka metrów
zwęża się, a sklepienie coraz niższe
tak, że trzeba było pochylić się, aby
się posuwać naprzód. Jeden z uczest-
ników tej wycieczki potknął się i
upadł, a wszystkich ogarnął strach,
ale wstyd nie pozwolił nam cofnąć
się. Po przebyciu ponad tysiąc me-
trów, weszliśmy do właściwej groty
o rozmiarze około 10 m długości i
6 m szerokości i widzimy więcej
tuneli prowadzących w różnych kie-
runkach, prócz głównego, ciągnącego
się na wschód. Ze względu na tem-
peraturę i brak powietrza, zawróci-
liśmy“.

Legenda mówi, że dla pewności, czy

tunel ma wylot, wpuszczono zająca
z dzwonkiem, który wybiegł w ska-
listym brzegu Dniepru w Kijowie.
Przemawia natomiast bardziej histo-
ria powstania groty znanej już w
XIII wieku. Ludność szukała schro-
nienia przed najazdami Tatarów i
u stóp góry — na której dziś stoi
kościół — wykopano tunele i groty,
gdzie szukano ukrycia. Jednak Ta-
tarzy odkryli chowającą się tam lu-
dność i wytracili dymem. Z tych też
czasów pochodzi nazwa wsi Stradcz
od słowa „strata“, „wytrata“. Za
dusze ludzi niewinnie straconych, od-
prawia się podczas corocznych od-
pustów mszę świętą u wejścia do
tunelu, a okoliczna ludność zwiedza
tunel.

**W BRZEŻANACH BRAK FA-
CHOWCÓW.** — Brzeżany odczuwa-
ją dziś dotkliwy brak niektórych fa-
chowców rzemieślników. Blacharzy,
kotlarzy i czapkarzy nie ma zu-
pełnie. Tylko po jednym rzemieślni-
ku reprezentowane jest zegarmi-
strzostwo, tapicerstwo, parasolnic-
two, introligatorstwo, szlifiernictwo,
lakiernictwo. Rymarzy, malarzy poko-
jowych, kaflarzy, techników radio-
wych, cukierników i szklarzy też
nie jest wielu. Mało jest też kraw-
ców, kaflarzy, ślusarzy i fryzjerów.

Katastrofalnie przedstawia się tak-
że stan w zawodach wolnych, jak np.
dentyści — bo na kilkadziesiąt
tysięcy ludności w powiecie brzeżań-
skim jest zaledwie 1 siła. Za mało
jest też lekarzy, nauczycieli szkół
handlowych i buchalterów. Przedsta-
wicieli tych zawodów znaleźliby w
Brzeżanach łatwo pracę!

SPRZEDAŻ ARTYKUŁÓW

**WĘDKARSKICH
J. WYSOCKA**
WARSZAWA, ul. Kr. Alberta 12
wysyła za zaliczeniem bazyli,
żyłki, biżuteria, sznury, wędziska
i inne.
Duży wybór sieci.

FOTO-SKŁAD

wysyła za pobraniem wszel-
kie artykuły fotograficzne
TYLKO HURT
J. Bielicki - J. Krassowski
Warszawa, Puławska 26.

POMOC LEKARSKA

Dr. MALCZYŃSKI Stefan ordynuje
obecnie od 2-4 w chorobach nerek,
pecherza, dróg moczowych i wewn.
Lwów, Mickiewicza 3, m. 3. 16283

MAŁŻEŃSTWA

WZTYD zawierał znajomości, a nie
umieć po niemiecku! Uczy: tylko
Głęboka 18. Od 40 zł mies.!!!
PRZYSTOJNA, wysoka, dobrze zbu-
dowana lecz biedna, lat 19, w nader
krytycznej sytuacji mater., wartos-
ciowa panna, pozna sytuowanego,
wolnego, z charakterem, inteligent-
nego pana Polaka z własnym miesz-
kaniem — cel mat. Zdecydowani
poważni napiszą do „Reklamy“, —
Sykustka 21, pod „Natchyniast“.
TRZY wesole panienki razem lat 50
pragną poznać kawalerów do lat 23
w celu mat. Gaz. Lw. 16431
DWIE przyjaciółki, blondynka i brun-
etka lat 25, ze średnim wykształ-
ceniem, przystojne, niezależne, po-
znają dwóch panów kulturalnych
od lat 30-40 z wyższym wykształ-
ceniem. Cel mat. Gaz. Lw. 16017

KUPNO — SPRZEDAŻ

POWAŻNE zbiory i partie znaczków
pocztowych kupuje stale Biuro Fila-
telistyczne T. Zieliński, Lwów, ul.
Piłsudskiego 12. Telefon. 107-45.
WZMACNIACZ „Telefunken“ 8 lam-
powy o bardzo silnym i ładnym gło-
sie, wspaniały skrzynce sprze-
dania, Plac Teodora 5, m. 47. 6012
WÓZEK sportowy Konkona oraz gu-
my na kółka sprzedam. Kalcza 14,
mieszkanie 3. 16510
AKWARIUM wraz z 50 gatunkami
egzotycznych ryb do sprzedania, ul.
Zyblikiewicza 27, m. 6. 16572
UBRANIE na średniego mężczyzny
w dobrym stanie do sprzedania. —
Wiadomość: Księgarnia — Lwów —
Kazimierzowska 49. 5770
SPRZEDAŻ gramofonowy motorek
elektryczny z talerzem w nowym sta-
nie na 110-220 volt. Zgłoszenia —
telefon 249-42. 16034
UBRANIE męskie fason modny —
stan pierwszorzędny, bućki narci-
skie 42, anapacki, północny jedwab-
ny sprzedam. Tarnowskiego 24, —
mieszkanie 1, do 4-toj. 16880
KUPIĘ portfel męski, stan pierwszo-
rzędny Listy Gaz. Lw. 16881
WATALINA do damskiego płaszcza
i buty zakupiłam na bućki — do
sprzedania. Wiadomość: Sklep pa-
pierny, Batoiego 4. 5773

CZOŁENKA czarna na francuskim
obcasie kupię, nr. 37 — sprzedam 2
pary śniegowców, dziecinne bućki
nr. 30, Lwów, pl. Bernardyński 2a
KASJĘ podręczną wielkości 194/85 —
ewentualnie nieco mniejszą kupię.
Lemberger Kaufhof, Marienplatz 5.
SPRZEDAŻ płaszczy męskiej zimowej,
ubranie popielate duży rozmiar, ko-
żuch spod. bućki damskie czarne
nr. 36-37, wiatrówek z dywotygu
granatową na 12-14 lat, kalosze
męskie nr. 41, męskie rekawiczki wel-
niane, krótki kożuch z rekawicami —
Królów Jadwigi 19, m. 4. 16852
ANGORĘ białą na sweter kupię. —
Wiadomość: Sklep papierowy, ulica
Batoiego 5. 5772
SPRZEDAŻ futro łapki breitschwan-
ce czarne na niską, Zulińskiego 3;
II, p. m. 11, od 1-4. 16840
STÓŁ pokójowy rozsuwany krzesła,
kredens kombinowany sprzedam —
Boczną Świętokrzyską 8. 16217
ŚRUBSZTAKI 30 sztuk i wiertarki
ręczne kowalskie, różne narzędzia
ślusarskie używane oraz łózka żela-
zne tania do sprzedania. Kleparow-
ska 21, biuro. 16975
SPRZEDAŻ dobre skrzypce, ubra-
nie sportowe granatowe (pumpy)
na średniego, bućki wiosnowe sztra-
pawce z durboxu 42, płótno białe
skrojone, klat atmosferyczny zielony i
go. Mikołaja 21, I. p., mieszkanie 4,
od godz. 3 do 4. 17007
KUPIĘ stale używane szkło i
porcelanę. Lemberger Kaufhof, Ma-
rienplatz 5, sklep 5. 5463
KUPIĘ rekawicę skórzaną z prawej
reki koloru popielatego. Zgłoszenia:
Sklep „Zabawki“ ul. Batoiego 24.
OBRAZY dobrych mistrzów polskich
i antyczne sprzedam. Sakramentek
nr. 32, mieszkanie 1. 16201
KUPIĘ śniegowce lub bućki nr. 37
w dobrym stanie, Potockiego 11a —
lewą parter, między 3-5. 17015
NARCIARSKIE nr. 40 zamienie na
oficerskie nr. 39, 40 z ewent. dopła-
tą. Breitegasse 41, m. 6. 16118
KUPIĘ aparaty fotograficzne dobre
i średnie, ul. Kościuszki 20, m. 1;
parter prawy. 16132
SPRZEDAŻ 100 sążni parceli w o-
kolicy kapielskiej w Zamarstynowie
Wiadomość: Śnieżna 7, II. piętro,
mieszkanie 12. 16146
KSIĄŻKI obrazkowe dziecinne, albu-
my artystyczne, powieści kryminal-
ne, kowbojskie, dzieła techniczne i
inne po najwyższych cenach kupuję
Księgarnia przy ulicy Kazimierzow-
skiej 49, Lwów. 5964
GRANATOWE ubranie na średnie-
go w bardzo dobrym stanie, kupię.
Zamknęta 3, II. p., m. 6, do 3-toj.
KUPIĘ natchyniast biały jedwab
na ślubną suknię oraz białą włócz-
kę. Pryjma, Kopocowa 3, m. 9, od
godz. 4-tyj pop. Próbki pożądam. v
SPRZEDAŻ kilim glin. 2x3, buty
ofic. 42 nową kurtkę męską, buty
damskie z cholewami 37, sweter pół
angora; od godz. 14-tyj, Aleksandro-
wicz 15, m. 8. 16231
DIWAN perski 6 m. kw. i mniejszy
kilim czerwony artystyczny na po-
dłogę 6 m. kw. wszystko san. pler-
gowożędny sprzedam. Sakramentek
nr. 31, mieszkanie 1. 16202
SPRZEDAŻ kombinezon zimowy płaszczy
damski, koldre, bućki męskie 41-42
chemie nieograniczone. Zawadzkiego
Piaskowa 22, I-szy dzwonek z góry
od godz. 12-2. 16231
PLASZCZ granatowy podszity fu-
turem w dobrym stanie dla dzie-
czynki 12-13 lat sprzedam. Lycz-
akowska 190, mieszkanie 2. v
6 LYCEJCE srebrnych z monogramem
J. P. w kasie sprzedam, ul.
Kalcza 20, m. 8 v
ŚNIEGOWCE i kalosze do naprawy
przyjmuję, ul. Krakowska 18, I. p.
między godz. 3 a 4. v
SPRZEDAŻ czarny wierzch z futra
męskiego. Oglądać tylko od 12-14.
Lyczakowska 47, III p., m. 8m. v
BUĆKI sportowe nr. 43, sprzedam;
Kraszewskiego 19, mieszkanie dwa,
niedziela rano. 16249

KAPELUSZ męski filc, ciemno-pop-
gat. prima nr. 56-57, prawie nowy,
skórzane rekawice męskie, sweter
męski do sprzedania. Lwów, ul. Ko-
chanowskiego 126 m. 1, od g. 12-tyj.
DO sprzedania damskie męzkie, śnie-
gowce i deszczowce nr. 35, Hausnera
nr. 11 I. p. m. 7.
ŚNIEGOWCE, bućki dziecinne 35,
kupię. Węgliński 9, m. 3. 16869
SPRZEDAŻ buty, fason angielski
nr. 44, kostium welniany na wysoką,
dużą łalkę, wszystko prawie nowe.
Chryzostowskiej 4 mieszkanie trzy —
od godz. 3 pop. 16702
PSYCHE nową nowoczesną, duże
lustro okazyjnie do sprzedania. —
Oglądać między 11-5, codziennie.
Lwów, Kordeckiego 17, ofielyny. —
I. p., mieszkanie 15. 16763
HIS Mantor Vois walizkowy patefon
lukuosowy sprzedam, ul. Mickiewi-
cza 26, mieszkanie 18, między 14-16 g.
KUPIĘ biały, cienki filc na zakopi-
pianki. Dobrze zapłacić! Zgłoszenia
telefonem nr. 101-40, od godziny
8-10 rano. 16184
BUCKI duł boks sportowe z cholew-
kami nr. 42-43 sprzedam, ul. Mie-
kiewicza 26, mieszkanie 16. 16705
KAPELUSZ Hnoka welurowy jasny
nr. 57-58 sprzedam, ul. Mickiewicza
nr. 26, mieszkanie 16. 16706
SPRZEDAŻ pokrycie na futro ko-
loru marengo z angielskiego mate-
rialu, ubranie modne koloru mare-
ngo oraz 2 nowe płaszcze deszczowe
pierwszego gatunku. Kopernika 30,
mieszkanie 19, ofielyna. 16950
WALIZKĘ skózaną (50x33x15)
jak nową sprzedam. Zgłoszenia ul.
Sapiehy 45, m. 4. W czasie 3-5.
BUTY sportowe nr. 44, kalosze mę-
skie, treneczki chłopięce na 8 lat w
dobrym stanie sprzedam. Potockiego
11a, parter lewy, 3-5. v
KUPI się narzędzia do budowy ko-
lei lub zamieni się za narzędzia bu-
dowlane. Informacje tel. 120-10.
DO sprzedania gramofonu marki rosyj-
skiej, płyty gramofonowe, maszyna
do liczenia, godz. 10-14, Śniadeckich
trzy, mieszkanie 13. 17139
SPRZEDAŻ ubranie męskie brązowe
półbuciki 43, futro damskie krymka
luźne stan pierwszorzędny, płed du-
ży czarny, Śniadeckich 3, mieszkanie 3,
godz. 10-14. 17140
KUPIĘ buty damskie 37 lub śnie-
gowce wysokie, jesienne męskie na
walelinie na tegoż, średniego, ma-
teriał angielski marengo, stan pierw-
szorzędny. Listy Gaz. Lw. 17141
SPRZEDAŻ kanapkę, 4 fotela w do-
brym stanie, stolik, dywan maszyn-
owy, ciężarkę i obrazy; godzina
11-16, Mikołaja 21, II. p., m. 8.
DO sprzedania buty damskie 38-39
i kostium czarny na walelinie na
średnią. Szymona 1, II. p., m. 10.
DOM z dużym ogrodem do sprzeda-
nia! Buro Huka, Lwów, Hauptstr.
(Piłsudskiego) 21. 5788
WZMACNIACZ trzylampowy w pę-
knej skrzynce, grający na adapter
o pięknym głosie okazyjnie do sprze-
dania. Starozakonna 8, m. 10
TACZKI okute, styliska do łopat —
dżanów młotków i siekier do-
starcza Handel artykułami rzemie-
lnymi, Lwów, Batoiego nr. 7.
Telefon 128-05. 16290
KANARIKI z hodowli nagrodzone
złotymi medalami, sprzedam. Ulica
Baska 1, m. 4. 17160
SPRZEDAŻ skórzany portfel, pióro
„Pelikan“ lukuosowy, srebrna papie-
rośnica męska i damska, pudernicz-
kę, staty fotograficzny. Kazimie-
rzowska 29, II. p., m. 4. v
SPRZEDAŻ panczony kanadyjskie,
rekawice bokserskie, laskę, trylogię
Sienkiewicza, krawaty Kazimierzow-
ska 29, II. p., m. 4 v
SPRZEDAŻ śrubec francuskie bra-
zowe i wytworne foki (sekskine). —
Plac Bilezowskiego 7, I. p., m. 3.
KAMIENICE, wille, parcele, kupno
sprzedam — zamiany przeprowadza:
Biuro Huka, Lwów Hauptstrasse
(Piłsudskiego) 21. — Kraków ulica
Piłsaka 19. v

PATEFON dwusprężynowy z płyta-
mi okazyjnie do sprzedania. Staro-
zakonna 3, mieszkanie 10. 16581
MLYŃSKIE maszyny, kamienie —
turbiny wodne, wkład do jagieln-
ków kamieni perłaków, tarki, tar-
cze, siatki młynskie, spinacze, pas-
gurt, elowator, śruby, klamry wor-
kowe oraz wszelkie artykuły młyn-
skie poleca: Eugeniusz Pałaszewski,
Warszawa, Poznańska 28 m. 3. 5715
SPRZEDAŻ mało używane palto
na wysokim, pelerynę, kaloszyki.
Kupię zakupiłam dla 6-letniego i
dla starszego, węgiel, Leśna 16, —
mieszkanie 1 (Lyczaków). v
SPRZEDAŻ białe buty nr. 37, mało
eleganckie, lecz silne i ciepłe. Listy
do Gaz. Lw. 16501
KUPIĘ szlafrok pikowany, dwu-
stronny, buty na pantofelki 37, ka-
losze męskie nr. 12, medalik z Mat-
ką Boską na łańcuszku (złoty), ul.
Sakramentek 30, mieszkanie 7. v
FUTRO męskie biberole na średnie-
go, pantofelki czarne Bally nowe na
francuskim obcasie nr. 35-6 sprze-
dam. Kupię buty wysokie czarne nr.
36-7 i sweter damski zakładowy —
nowy lub w dobrym stanie. Radzi-
szewskiego 6, Kolonia profesorska,
dzwonek górny. 16497
WÓZEK głęboki Konkona sprzedam;
Śienkiewicza 2, II. p., m. 3 v
KUPIĘ spodnie narciarskie męskie
na średniego, Gaz. Lw. 16492;
KUPIĘ zaraz śniegowce damskie na
niskim obcasie lub męskie nr. 40. —
Chmielowa, tego 17 (boczną Mochna-
ckiego) willa. 16557
KUPIĘ wysokie czarne śniegowce na
36 bućki i ciepłą spódniczkę bra-
zową lub zieloną. Sklep jubiler-
ski ul. Akademicka 4. v
ZEGAREK męski ręczny markowy
sprzedam. Zgłoszenia B. 1. Post-
schliessfach Nr. 43. v
BERNACKI Teatr, dramaty i muzyka
za Stanisława Augusta z 68 podobiz-
nami, 2 tomy opr. zł. 120. — Zgło-
szenia B. 1. Postschliessfach Nr. 43.
FUTRO damskie żrebacki czarne na
średnią szczipuła sprzedam okazyjnie.
Zgłoszenia B. 1. Postschliessfach 43.
SPRZEDAŻ damskie zakupiłam nr.
35, eleganckie buty brązowe śniego-
we na koturnach nr. 34, kołnier
damski popielaty i komplet damski
zimowy. Wienerstr. 13, m. 8. I. p.
wejście od podwórza przez ganek.
SPRZEDAŻ maszynę Singera do szycia
nie kryta. — Lwów, Kochanow-
skiego 52, sklep. 16272
SPRZEDAŻ męzkie damskie 37 nr.
zamszówki na francuskim obcasie.
Wiadomość: ul. Gródecka 141 (domy
kolejowe), br. 5, drzwi 51. v
SPRZEDAŻ sweter dla młodej, dłu-
gi, chimałajowy oraz czapkę męską
krymka, doskonały stan. Oglądać od
12-14-tyj. Nowy Świat 12/2. v
WÓZEK głęboki sportowy sprzedam.
Klonowska 7a, mieszkanie 11. v
FUTRO piznaki, wierzch czarny,
kołnier krymka i lis polarny nowy
okazyjnie sprzedam. — Ulica Zy-
blikiewicza nr. 7, sklep. v
SPRZEDAŻ patefon walizkowy z
płytami. — Ulica Lyczakowska nr. 58.
oficyn, mieszkanie 27. 16293
KUPIĘ dywan perski nie od handla-
rzy. Listy Gaz. Lwów, nr. 16292
FUTRO damskie, czarne francuskie
kole, stan doskonały, do sprzedania
Kochanowskiego 21 mieszkanie 18. 16296
DO sprzedania: Seter angielski czy-
stej rasy, suetka 3-miesięczna. —
Zielona 1, mieszkanie 7. 16314
KRYMKE na wyższą sprzedam. —
Zielona 46, mieszkanie 5. 16320
KUPIĘ śniegowce na bućki numer
39. — Ulica Jabłonowskich 36, II. p.,
mieszkanie 15. 16333
KUPIĘ śniegowce na 3-tojnie dzie-
cinne. Zadzwońszka 83, frzyer. v
DO sprzedania futro podróżne. —
Śniadeckich 28/3. v
DAMSKI płaszczyk podbit futrem w
bardzo dobrym stanie do sprzedania
Wiadomość: Hanka Peraka 41/8. II.
piętro, zgłoszenia od 11-5. 16367

SPRZEDAŻ piecyk stalopalny „Lili-
pul“, szafę (orzecz kaukaski). —
Pohulanka nr. 5 od 1-3. v
KOC, koldra jedwabna, prześciera-
dla — wszystko pierwszorzędne,
sprzedam. Listy Gaz. Lw. 16345;
KUPIĘ książki Adlersfeld — Balle-
strem. Listy Gaz. Lw. 16350
SPRZEDAŻ nowa blaszana kuchen-
ka. Wiadomość ul. Łukasieńskiego
4/5 (koko teatru). v
FUTRO krymka używane, — tania
sprzedam. Król. Jadwigi 41a, m. 1.
KUPIĘ szary płaszczyk letni lub żakiety
może być podniszczony, tylko szary.
Lwów, Leśna 19/21. 16366
SPRZEDAŻ suknię szafirową, nową
koldrę i suknię czarną krepeszo-
wą obie skrojone, szafę debową ład-
ną, płaszczyk popielaty. — Hoffmana
nr. 28, drzwi 4 i. p. v
SPRZEDAŻ damskie futro konie
czarne używane, kilim 2x110 glinia-
ski barwny, komode, łóżko żelazne
z materacem na sprężynach lino-
leum chłodnik 5 m. na 80 cm, stoliki
pod kwiaty i pod radio, stół ma-
choniowy, fotel do regulowania „sko-
rzany wygodny, kufer podróżny, —
kosz duży, wierzch na płaszczyk
czarny imitacja futra. — Malec-
kiego 7/5 (boczną Zimorowicza) od
godziny 12 do 3-ciej. v
KUPIĘ kuchenkę żelazną w dobrym
stanie. Zgłoszenia telef. 110-00. 16371
GRANATOWY płaszczyk zimowy na
średnią w dobrym stanie sprzedam.
Radziszewskiego 6 kolonia profesor-
ska, dzwonek pierwszy z góry. v
SPRZEDAŻ kuchenkę blaszaną z
braturą. — Ul. Kalcza 10, I. p.
mieszkanie nr. 9. v
MASZYNE do liczenia kupię. Zgło-
szenia do Gaz. Lw. Nr. 16383
SPRZEDAŻ czółenka damskie brązo-
we nr. 38, kożuch dla zofera. —
Olszyny 25 (boczną Iwaszkiewicz). v
SPRZEDAŻ kilim 2x4½ m. Snop-
kowska 39, m. 4, parter. 16394
KUPIĘ kurtkę na wysokim ciemną
byle nie czarną oraz sukienkę gra-
natową zimową welnianą na 16-let-
nią, wszystko nowe lub w pierwszo-
rzednym stanie. Ul. Bałonowa nr.
10, I. p., mieszkanie 10a. 16396
KROLIKI białe wiedeńskie sprzedam
tanio. Poste restante Brzuchowice,
począzka za okazaniem kwitu inerat.
KUPIĘ damski płaszczyk zimowy na
średnią. Kolor jasnobrązowy lub nie
biskawo popielaty z futerkiem. Li-
sty do Gaz. Lw. pod nr. 16415
POWARZYSTWO ukraińskie „Proś-
wity“ na prowincji wynajmie albo
kupi fortelpan lub silniejszego pianino.
Zgłoszenia: Ulica Potockiego nr. 22
zakład fryzjerski. 16419
OKAZYJNIE sprzedam nową półbu-
czki brązowe przedwojenne Nr. 41.
Adresy do Admin. G. Lw. Nr. 16422;
SPRZEDAŻ solidny płaszczyk studen-
cki. Plac Bernardyński 2a/6. 16421
SPRZEDAŻ łóżko mosiężne, otoma-
nę dużą. Małachowskiego 2, III Blok
I. brama, mieszkanie 6. v
KUPIĘ śniegowce na bućki 39, cie-
płe, czarne wysokie lub niskie. —
Zyblikiewicza siedem, mieszkanie 13.
WÓZEK dla bliźniąt kupię, głęboki
lub s-ortowy. — Zgłoszenia Semina-
riumstr. 6, mieszkanie 4, I. p. 16435
SPRZEDAŻ ubranie jasne używane
w dobrym stanie. — Ul. Ketrzyn-
skiego nr. 58, mieszkanie 1. 16437
KUPIĘ pumpy (spodnie sportowe) w
dobrym stanie. Gaz. w. nr. 16440;
SPÓDNICZKĘ skrojoną czarną, ko-
stium zimowy czarny, bućki 32-33
wysokie, czajnik elektryczny, zabaw-
ki dziecinne sprzedam. Pawlikow-
skiego boczną 5, mieszkanie 1 —
telefon nr. 239-70. 16441
SPRZEDAŻ ubranie ciemno stalowe,
białe przątki, średni wzrost. — Za-
mońskiego nr. 18, mieszkanie 1. v
PALTO męskie ciemne przechodzone
w dobrym stanie na średniego i su-
kienka granatowa welniana na niską
szczipuła do sprzedania. — Lwów.
Teatynska 35, mieszkanie 10. 16145

L. FLODER
Lwów, Adolf Hitler Ring 25
Telefon 204-84.
**SZLIERNIA SZKŁA
OPRAWA LUSTER**
LUSTRA w różnych jakościach
i wielkościach na składzie.

ŚWIECIDEŁKA CHOINKOWE
Ceny fabryczne.
„Wytwórnia wyrobów szklanych“
Warszawa, Stare Miasto 14.

FUTRO przenoszone kangury, wierzch
czarne sukno, sprzedam tania. Śnie-
gowce damskie Nr. 36 sprzedam. —
kolosze męskie Nr. 40 nowe zamienie
na 42 lub sprzedam. — Ul. Zofii 20
mieszkanie 4, godz. 2-4 po poł. 16513
OKNA i drzwi, do 150 sztuk, nowe,
suchy materiał, odsprzedam. Wiado-
mość: Telefon 105-08 przed połudn.
SPRZEDAŻ zarcawek krymski, o-
brus duży, kalosze nowe 11, rozma-
ite rzeczy odpowiednie na podarki.
Ul. Sapiehy nr. 39/4. v
MANEKIN krawiecki tejszą figurę,
ostatni fason, suknia wizerowa czar-
na, modna krepasyn na średnią, —
komplet bielizny damskiej jedwabnej
„Milanais“, duże lustro do salonu
krawieckiego metalowy wieszak sto-
jący sprzedam godz. 8-10 i 4-6,
ul. Zdrowie 11, mieszkanie 2. v
SPRZEDAŻ skrzypce (Stradivarius),

ŚWIATŁO - DZWONKI
KOMPLETY NA CHOINKĘ
KUCHENKI - LAMPY
ZELAZKA - RADIA,
GŁOŚNIKI - SŁUCHAWKI
fachowo naprawia -
INSTALUJE FIRMA
PRZEDWOJENNA
LEON NADRAGA
Lwów, ulica Wałowa 23.
Telefon 261-22.
Pogotowie elektryczne.
 Proszę zanotować adres.

PRZEDWOJENNA
SZKOŁA
SZOFERSKA
 (razdowo upoważniona)
inż. P. Hefresco
 we Lwowie szkoli najsolidniej i najszybciej na wszystkie pojazdy mechaniczne. — Niemieckie prawo jazdy pewne. Własne warsztaty i samochody. Formalności załatwia szkoła. Specjalny kurs przyspieszony dla zaawansowanych. Zgłoszenia na najbliższy kurs codziennie. Lwów, Piekarska 22. Telefon 273-30. v

NAJLEPSZY
PREZENT GWIAZDOKOWY
 to komplet Protektoratu Czech i Moraw. (Gwarancja prof. Gilberta) tylko za 950 ZŁOTYCH dostarcza Biuro Filatelistyczne
J. VINICKA
 Praga II, Berlinerstr. 5.
 Cenniki gratis.

Zarówka OSRAM
 cudem techniki

OSRAM

Zawiadamiamy PT. Klientów, że z dniem 1 grudnia br. **PERFUMERIĘ „CARMEN”** przeniesiono do nowego lokalu przy ul. Kazimierzowskiej 37.

Instrumenty lekarskie
Przyrządy dentystyczne i materiały
 poleca w wielkim wyborze **Firma Mgr. B. BOJKO**
 Lwów, ulica Sykatuska 2
 Telefon nr. 233-69.
 Zamówienia z prowincji pocztą. 5522

ZABAWKI - PODARKI
 dla dzieci i starszych na św. MIKOŁAJA poleca sklep ulica Gródecka nr. 107 (naprzeciw Gł. Dworca).

Wysyłam za zaliczeniem pocztowym dla Pp. Fotografów zawod. i amatorów: **PAPIERY, BŁONY, KLISZE, ALBUMY, FILTRY i CHEMIKALIA FOTOGRAFICZNE.** Aparaty od złotych 180.— wymiar 4x4
FOTO - ARTYKUŁY
TADEUSZ ROSTKOWSKI
 WARSZAWA C 2,
 ul. Chmielna 83, tel. 514-07

WOLNE POSADY

DOCHODZĄCA uczęszcza z gotową niemi na codziennie na dobrych warunkach z wiktorem przyjeżdża. Lwów, Małeckiego 21, mieszkanie 11. 16248
POSZUKUJE silnej zdrowej dziewczyny do niemieckiego sklepu jarzynowego. Kurkowa 11, mieszkanie 11. 16248
POSZUKUJE osobę starszą, która by zajęła się domem i dziećmi, dobre wynagrodzenie. Tarnowskiego 23 — mieszkanie 11. 663
BIURALISTKA zaraz potrzebna. — Ausweis i Zusatz. „Reklama” Lwów, ul. Sykatuska 21. 16665
POSŁUGACZ albo kobieta do uprzątnięcia biur potrzebna. Zgłoszenia — Hotel „George’a”, ul. Sienkiewicza nr. 8, I piętro. 16203
DO niemieckiej restauracji potrzebne są dziewczęta do pomocy w kuchni. Zgłoszenia: Restauracja „Zur Post” ul. Kopernicka 32, I p. 16235
POLACY! — Mężczyźni, fachowcy i niefachowcy zostają natychmiast przyjęci do pracy na wyjazd. Dobre warunki: ubranie, wyżywienie, wojakowe — dobre wynagrodzenie. Zgłaszaj się: Lwów, Reja 7, II p. mieszkanie 5. 16624
DO prac budowlanych we Lwowie — zostają natychmiast przyjęci mężczyźni fachowcy i niefachowcy. Listy do Gaz. Lw. 5777
DWIE panny bufetowe i jedna kasjerka potrzebne zaraz. — Hotel Bristol, Lwów. 17010
PODMAJSTER, Vorarbeiter, fachowcy robotnicy dla budowy kolej żelaznej poszukiwani. Gaz. Lw. 17138
FIRMA Małko przyjmie natychmiast gospodynię do prac domowych, jedna osoba, byt zapewniony. Zgłoszenia: 12-14, Lwów, Żółkiewska 105, II p. m. 16. 16384
PRZYJMUJE dziewczynkę lat 12-14 do dziecka i pomocy domowej, ulica Olaszynki 25 (b. Iwaszkiewicza).
POSZUKUJE się natychmiast dwóch chłopów do restauracji „Donau”. Lwów, Trzeciego Maja 10.
MOBYSTKA dla ręcznie robionych kapeluszy poszukiwana. Jasna, czysta pracownia, dogodnie warunki ewent. dodatkowo artykuły żywnościowe. Zgłoszenia od 2-giej p. — Obertyńska 88, m. 4, Schussmann.
TELEFONISTKĘ lub telefonistę do małej centrali z znajomością języka niemieckiego poszukuje od zaraz niemiecka firma we Lwowie — Zusatz II i obłady na miejscu są pewnione. Zgłoszenia pisemne z życiorysem do Gaz. Lw. 16489
NA wyjazd poszukiwani murarze, cieśle, szolarze, mechanicy, szoferzy i t. p. Wojakowe wyżywienie, kompletne ubranie, mieszkanie i wyższa płaca. Zgłoszenia natychmiast do Adm. Gaz. Lw. 16434
POTRZEBNY natychmiast niekierujący pokój umiłowany z użyciem gazu Listy Gaz. Lw. 16368
POTRZEBNA od zaraz służąca wszel. dochodząca, zdrowa, uczciwa Polka, z praniem i gotowaniem do większej rodziny. Zgłoszenia: Batorego nr. 84, mieszkanie 16. 16303
NAPRAWA futer (krzywek), ubrań męskich, bielizny za utrzymanie i dopłatę. Wiadomość ul. Tokarzewskiego 58, m. 18, oficyjny. 16361
FRYZJER męski potrzebny, Krakowska nr. 17.
PRZYJMUJE od zaraz ogrodnika. — Zgłoszenia telefon 110-00. 16372
APTEKA na prawicę przyjmie zaraz asystenta pomocnika lub laboranta obojga płci na bardzo dogodnych warunkach. Całkowicie utrzymanie i pensja według umowy. Zgłoszenia osobiste lub pisemne: Lwów, Potockiego 31, m. 8, Kaszcz. 16363
POTRZEBNA krawczyni do domu od zaraz. Zgłoszenia: Śniadeckich 5, mieszkanie 1, godz. 14-15. 16342
ZDOLNI elektrycyści jako kierownicy montażu poszukiwani. Dobre możliwości zarobku. Listy Adm. Gaz. Lw. nr. 5828
PRZEDSIĘBIORSTWO elektroinstalacyjne poszukuje pomocników do przeprowadzania montażu we Lwowie. Zapewnia się możliwość wywyższenia zarobku i lepszego wynagrodzenia. Listy Gaz. Lw. 5829
POSZUKUJE się osoby chętniej i zwinniej do pomocy nam domu, na razie na wieś w Lubelskie potem Lwów. Listy Gaz. Lw. 16294

LOKALE

INŻYNIER szuka pokoju umiłowanego, niekierującego, coją obojęt. na ow. odstąpię za zamianą pokój z osobnym wejściem w okolicy Gródeckiej Listy Gaz. Lw. 16044
MŁODY pan szuka mieszkania przy samojnej pani z całem utrzymaniem za które dobrze będzie płacił. Listy do Gaz. Lw. 16061
MŁODA pani na rządowej posadzie poszukuje małego pokoju, skromnie umiłowanego. Listy Gaz. Lw. nr. 16102 lub telefon 126-46.
ZAMIEJNIE 2 pokoje, kuchnia, gaz, frontowe, ciepłe na mniejsze pokój, kuchnia, gaz. Kurkowa 11, m. 17, II p., na ganku. 16148
WARSZAWA, Pensjonat, Montuski 7 m. 3 w pokojach bieżąca woda. **PRZYJMUJE** pania Ukrainkę na wpały na mieszkanie przy rodzinie — za lekoje 7 kl. szkoły powszechnej. — Wiadomość ul. Sobieskiego 39, I p. mieszkanie 2, od godz. 8-10. 16188
POSZUKUJE się elegancko umiłowanego pokoju z użyciem gazu i łazienki najchętniej w okolicy dzielnicy stryjskiej dla 2-ga młodych. Zapłatę opalem lub według umowy. Listy do Gaz. Lw. nr. 16242
KAWALER samotny na stanowisku poszukuje ładnego umiłowanego pokoju — z użyciem gazu przy intel. rodzinie lub kulturalnej osobie. Oferty do Gaz. Lw. 16240
DWUSOBOWY pokój umiłow. ładny (lub pokój z kuchnią) z gazem i łazienką poszukiwany przez sytuowanego urzędnika przy intel. polskiej rodzinie. Listy z dokładnymi danymi do Gaz. Lw. 16239
POKOJU umiłowanego lub wspólnego z gazem przy osobie starszej z inteligencją, szuka kulturalna samotna pani. W zamian opiekę i pomoc w gospodarstwie. Listy Adm. Gaz. Lw. nr. 16575;

POSZUKUJE mieszkanię: 3 pokoje, kuchnia, pełny komfort. Odstąpię wanie za przeprowadzony remont i t. d. zgodnie z umową. Zgłoszenia na adres: Osoliński 4, m. 9. — Miskop, telefon 236-65. 16248
ZAMIEJNIE pokój z kuchnią, gaz, elektryka, ul. Kłini na jakieś same w innej dzielnicy. Gaz Lw. 16174
POSZUKUJE 2 pokoje z kuchnią — (ewent. 3 pokoje). — Zgłoszenia do „Reklamy” Lwów, ul. Sykatuska nr. 21, pod „75”. 16999
ODSTĄPIE 3 pokoje, komfort, góza Tarnowskiego z meblami lub bez zaraz. Listy Gaz. Lw. 16180
POKOJU bez mebli z osobnym wejściem, okolica Wulki, poszukuje — Listy do Gaz. Lw. 16432;
INŻYNIER, Polak, wiek średni, do brze sytuowany, poszukuje pokoju ładnie umiłowanego na kilka dni w mieszkaniu przy samotnej intel. osobie, z użyciem łazienki, możliwie blisko Dworca Głównego, do brze zapłatę i może pomóc materiałnie. Listy do Gaz. Lw. 16395;
OSTĄPIE 2 pokoje z kuchnią bez gazu (okolica Ryńku Krakowskiego) za zwrotem nieznacznych własnych wydatków Listy Gaz Lw. 16377;
WYNAJME jedną stancję umiłowaną z osobnym wejściem samojnej pani lub panu. Lewandowska, ulica Śmigowa nr. 42. 16375
WYNAJME pokój z kuchnią. Wiadomość ul. Rekowskińska 16 (bocz. Zamarynowskiej). 16352
SOLIDNY kupiec szuka pokoju umiłowanego z osobnym wejściem (kołytarza, klaki) i możliwością użyciem gazu. Gaz. Lw. 17138
POKOJ elegancki, duży umiłowany osobnie wejście do wynajęcia. „Reklama” ul. Sykatuska nr. 21 — „mub. Eleganckie”
ZAMIEJNIE 2 piękne pokoje, kuchnia I piętro, front na takie same lub większe w okolicy Dworca Głównego. Listy Gaz. Lw. 16395;
TYLKO przy ulicach: Kochanowskiej, Tarnowskiego, Zielonej, Hauke-Bosaka, Żyżyńskiej, Zofii, Zyblikiewicza, Łyczakowskiej, Kurkowej lub w pobliżu tychże poszukuje eleganckiego pokoju z wejściem wprost z klaki schodowej solidny, do brze sytuowany Polak Oferty do Adm. Gaz. Lw. nr. 16865;
KOLEJOWY urzędnik szuka mieszkania przy intel. rodzinie lub pokoju umiłowanego. Gaz. Lw. 16499;
KTO z poważnej rodziny lub samotna osoba przyjmie na wspólne mieszkanie młode intel. bezdzietne małżeństwo, albo kto wskaże lub odstepi 1-2 pokoje mieszkanie (po żądany gaz), bez mebli. Cena według umowy. Łaskawe zgłoszenia Hitler-Ring 39 Sklep Narodna Torhwa.
DWÓCH solidnych studentów Politechniki, poszukuje jednego względnie dwóch umiłowanych, pełno komfortowych pokoi. Cena n.e. gra ruli. Listy do Gaz. Lw. 16490
STARSA intel. pani poszukuje pokoju nieumiłowanego (może być wspólny) przy również samotnej starszej pani, chętnie nauczycielce emerytce. Czynsz według umowy. Nie gotuje w domu. Okolica ul. Pełczyńskiej, Zofii, Zielonej, Kochanowskiej. Zgłoszenia ul. Pełczyńska nr. 5 A, II p., drzwi 18.
POKÓJ na Bernstein 14, m. ośm. II piętro do wynajęcia.
MŁODE małżeństwo poszukuje pokoju komfortowego, niekierującego w śródmieściu u gospodyni, która gotowała z produktów dostarczonych przez nas. Zapłatę pieniężną lub w naturze. Listy Gaz. Lw. 16307
POKOIK środkowy z oddzielnym wejściem wynajmę samotnemu panu za opal. Lwów, Sygnówka, Wielka, Cudnowska 10.
POKÓJ umiłowany z osobnym wejściem i użyciem gazu do wynajęcia. Piastów 3, m. 4.
POSZUKUJE lokatora na wspólne mieszkanie samotna tylko z ojcem; ul. Piastów 11, m. 1.
POSZUKUJE dwóch lokatorów na wspólne mieszkanie z wiktorem lub bez. ul. Balonowa 10, m. 4
KAWALER poszukuje pokoju przy polskiej intel. rodzinie z użyciem gazu. Zgłoszenia Poście restante — okaziejowej Ausweis nr. 59766 v natychmiast

ZGUBY

SKRADZIONO dnia 3. 12. na Placu Krakowskim torbę z pieniędzmi i dokumentami: Ausweis, książeczkę z ubezpieczalnią, 3 kartki żywnościowe, wydanie metryki dziecka, bilet na Kennkarte i Meldowanie. Policję na nazwisko Kazimiera Wesolowska, Lwów, Króla Leszczyńskiego 17 m. 1. Proszę o zwrot dokumentów i kart żywnościowych za wynagrodzeniem.
ZA zwrot zaginionej ze Szkoły Przemysłu Artystycznego makaty „Studia iowska” dobrze zapłatę. Listy do Adm. Gaz. Lw. nr. 16846 lub telefon nr. 213-07. 16846
ZGUBIONO dokumenty: wieczny paszport carski na nazwisko Helena Florin, paszport sowiecki wystawiony we Lwowie, Ausweis i pozwolenie na radio na nazwisko Helena Heintsch, Uczeń znalazła, chce oddać za wynagrodzeniem Pl. Halicki 7, III p. — Ostreżenie się przed nadużyciem. 16862
ZGUBIONO dnia 2. 12. 43 prawo jazdy, nocną przepustkę i legitymację z ukraińskiego komitetu oraz zdjęcie rodzinne na nazwisko Kowalski Józef ul. Zdrowie 11. Zniesienie. **AUSWEIS** firmy Stawarsenwerk — Julius Meini, Sternogaz 26, bilet zwrotny na Kennkarte na nazwisko Rettinger Wanda, zgubiono. Zwrot za wynagrodzeniem. 16899
ZGUBIONO Ausweis nr. 1081 wydany przez Baudienst 1/500 na nazwisko Łuczakowski Jerzy 17019
ZGUBIONO wszelkie dokumenty osobiste w pocztę Warszawa Lwów, w dniu 25. listopada na nazwisko Renata Malinowska, Lwów, Karpatenstrasse 26. 5632
WILCZYK 4 mies. maści ciemnej dnia 28. 11. zaginęła w okolicy kościoła św. Elżbiety. Łaskawego znać proszę o odprowadzenie psa — Szeptyckich 15, m. 2, za wynagrodzeniem.

ZGUBIONO w piątek 4. 12. w tramwaju nr. 9 torbę granatową, legitymację polską, paszport sowiecki na nazwisko Halina Reitzgerowa, zegarek srebrny i złotą koniczynek, pieniądze i fotografie. Zwrot wynagrodzenie. Zgłoszenia tel. 223-50. 6088
ZGUBIONO Ausweis nr. 136 wydany przez Kriegsbezugsamt Lemberg, — kartę meldunkową i kartę tramwajową. Proszę o zwrot tychże. — Janina Michalska. 6091
SKRADZIONO Ausweis wyd. przez Państw. Med. Fachkurs we Lwowie na nazwisko Schuchewytsch Daria. **ZGUBIONO** Ausweis szkolny nr. 254 na nazwisko Franciszek Niczyj — Pasiaki Zubrzyckie. v
SKRADZIONO w tramwaju Ausweis wydany przez H. K. P. 547, paszport i Antraz kolejowy na nazwisko Kopyniak Dmytro. Zwrot w nagrodzie. 16931
ZGUBIONO metrykę wydając metryki i dokumenty do Kennkarte na nazwisko Ruszel Janina, Zimna Woda. **DZIA** 27. 11. 1943 w tramwaju 8, zgubiono portfel z następującymi dokumentami: metrykę urodzenia, rodzinny wydział metrykalny do Kennkarte, zwolenienie jazdy rowem i różne fotografie i poświadczenia na nazwisko Muzykacz Zygmunt Krakowicz; znalazł portfelą przesyła o zwrot za dobrym wynagrodzeniem na adres: Ulanik Piotr. Kordeckiego 33, Lwów, parter. 16958
SKRADZIONO dokumenty: metrykę książkę Kasy Chorych, meldowanie policyjne, zdjęcie do Kennkarte i pieniądze 30. 11. o godzinie 9-10, w tramwaju nr. 1 na nazwisko — Aniela Jasieczk. v
ZGUBIONO bilet na Kennkarte nr. 01847/III na nazwisko — Stefan Janiszewski. v
ZGUBIONO bilet na Kennkarte nr. 01838/III na nazwisko — Irena Janiszewska. v
DZIA 29. 11. w tramwaju nr. 3 — skradziono, czerwoną torbę, Ausweis kolejowy, metrykę urodzenia, zameldowanie policyjne, bilet na Kennkarte, świadectwo szczepienia, zdjęcie, 100 zł. i drobne rzeczy. — Uprzejmie pana złodzieja proszę o zwrot dokumentów za wynagrodzeniem na adres Kryłowska Zdzisława ul. Kordeckiego 41. v
SKRADZIONO Ausweis nr. 648, na nazwisko Bronisława Danek. Berta wydany przez Gesundheitskammer in Krakau.
ZGUBIONO przepustkę kolejową — na nazwisko Zofia Sarna, Boryslaw, ul. Konowicka 81. v
ZGUBIONO dokumenty: paszport — metrykę ślubną i meldunek policyjny; proszę o zwrot łaskawego znalazcę Pawłuk Anna Maczyńskiego 22
SKRADZIONO kartę roczną węglową na nazwisko Huber Filipina — Lwów, Nabelska 9, m. 1. v
DZIA 29. 11. w tramwaju 9, skradziono portfel zawierający gotówkę, notatkę i paszport sowiecki na nazwisko Wanda Majewska; proszę o zwrot paszportu za wynagrodzeniem Piłsudskiego 4, m. 1. v
SKRADZIONO policyjne zameldowanie Bez. II. „Kaiserwald” i bilet do Kennkarte nr. 03079 nazw. Honorata Helena Gottwaldowa. v
ZGUBIONO bilet na Kennkarte nr. 01770, adres iść dokładnie; uczciwy znalazca chce zwrócić — za wynagrodzeniem. v
DZIA 1. 12. 1943 o godz. 2.15 w tramwaju nr. 10 na przystanku koło Teatru, skradziono portfel z dokumentami: 1) Ausweis na nazwisko Irena Niwińska uroda. 17. 11. 1926 2) bilet na Kennkarte nr. 4351; 3) policyjne zameldowanie; 4) gotówkę. Złodzieja uprasza się o zwrot portfela z zatrzymaniem gotówki na podany w Ausweisie adres lub Chorzachy 11 a, Chlebownia. v
DZIA 30. listopada na linii tramwaju nr. 1, między Sykatuską a Łyczakowską zgubiono dokumenty: legitymację wydaną przez Komitet Ukr., wydanie metryki i zdjęcie na nazwisko Kaszel Wasyl. Proszę o zwrot za wynagrodzeniem Klejnowska 4; mieszkanie pięć.
ZGUBIONO dnia 28. 11. 1943 roku Kennkarte wydaną przez Reichshof (Rzeszów) na nazwisko Adamiec Wanda, zam. Kopernika 5. v
SKRADZIONO dnia 2. grudnia 1943 następujące dokumenty: Ausweis wydany przez firmę „Galicki” Lwów, wydanie metrykalny wydany przez Urząd parafialny kościoła św. Mikołaja na nazwisko Jasińska Józefa ul. Puławskiego 4, m. 15. v
ZGUBIONO w tramwaju 8 Ausweis nr. 201, policyjne zameldowanie i inne dokumenty na nazwisko Władysława Śliwińska. Znalazca jest prosi o zwrot za wynagrodzeniem: Sygnówka W. Radzimińska 55. v
SKRADZIONO portfel z pieniędzmi w sklepie przy ul. Halickiej i innymi dokumentami na nazwisko — Mayer Friedrich, zamieszkały przy Hartungstrasse 18, m. 13. v
ZGUBIONO damski kalosz z prawej nogi w okolicy ul. Kordeckiego. — Łaskawego znalazcę proszę o zwrot ul. Tokarzewskiego 72, II p. m. 7, za wynagrodzeniem. v
ZGUBIONO dnia 2. 12. 1943 dokumenty osobiste: Kennkarte niemiecką wydaną przez Lemberg Land na nazwisko Karolina Stojanowska. — Łaskawego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem na adres Lwów Małachowskiego 2, Blok 3, br. 1 — mieszkanie cztery. v
SKRADZIONO paszport sowiecki na nazwisko Fieck Franciszka v
ZGUBIONO 19. 11. Ausweis 661/42 wydany przez Stadschulamt Lemberg nazw. Jadwiga Waltenberger.

PRYWATNE

NIEMIECKIE podania! Głęboka 18! Kurs niemieckiego od 40 zł. mies. I. Dr. SAMULEWICZ Irena, — wróć do domu albo daj znać gdzie jesteś — wyzwalaj Ciebie do pracy — musz list od Dyrektora z Gesundheitsamt. Dumagajczów 2, Marka. 16288
STASIS Adamski gdzie on jesteś, przy jedź do Jadzi, Jadwiga Krzywicka, Zdzisław, Paderevskiego 4. v
PANI „szczęśliwa” z G. Lw. nr. 14116 proszę podać adres, gdzie mam panią szukać Nowak, Lwów, Pasaż Feilerów 5. v
„ROZCZAROWANY” ma list do odebrania od nr. 15144 w Gaz. Lw. **W SPRAWIE** Wandera J. — pragnę z komunią się z panem, który był przy Dąbrowskiego, cztery miesiące wstecz — konieczność. 16974
ERYK daj znać M. Derko Władysław, Kr. Jadwigi 16. 16913
P. DZIELAK Przemyslański, Asygona te na 1 m. sześć, drzewa twałego opalonego zapaloną w maju b. r. dla Gertler Anny w Łachodowie — zwrócić natychmiast nauczycielce Przek, Przemyslański 5208

ROZMAITE

KORRESPONDENCJE urzędową — i prywatną, legalizowane tłumaczenia i odpisy załatwia Biuro tłumacza przysięgłego, Lwów, Plac Akademicki 1. Z prowincji odwrotnie. **NIEMIECKIE** podać na pismo prawidłowo tylko biuro niemieckie, Głęboka 18 **NIEMIECKIE** podania, listy, rachunki, wypełnianie druków, przepisywanie — wykonuje: Konec, Biuro Podgórni pisanie na maszynie, Lwów ul. Kollajowa 1, mieszkanie 12 (obok placu Smolki). 16867
ADWOKAT konsystorski, G. Głowacki prowadzi kancelarię adwokacką w prawach rozwodowych Warszawa, Czerniakowska 200/33. Tel. 8-69 70 **LEGALIZACJA** wszelkich odpisów i tłumaczeń Brajerowska 10, I p. — telefon 108-65. 5562
PRZEPISYWANIE na maszynie dokumentów do legalizacji notarialnej tłumaczenia, podania, wypełnianie wszelkich druków, zyciorysy, listy konszorsy techniczne, Biuro tłumacza Lwów Romanowicza 2, (obok Notariatu). 5741
ŚWIATŁOKOPIE planów na poczekaniu, Łyczakowska jeden 14598
WÓZKI dziecięce szybko i tanio na prawia i zamienia Fabryka wózków dziecięcych we Lwowie, ul. Michała nr. 8 (boczna Kościuski). 15584
RESTAURACJA — Jadłodajnia — Hochecker Hetmańska 8. 16203
SWETERY, rekawiczki robie według najnowszych modeli z żurnali. — Na Bajkach nr. 23/12, II p. 6025
KONC Biuro D. Griega, Lemberg, Sykatuska 14, wykonuje podania — tłumaczenia, przepisywania na maszynie, legalizację dokumentów — druki i wszelkie prawnicze naukowe, techniczne prace 16908
PENSIJONAT Marii Starzyńskiej w Warszawie ulica Sienna 24, m. 7, telef. 650-81 i 457-43 poleca pokoje z utrzymaniem lub bez. 5555
ZACIEMIENIA okna szybko i tanio. Oferty do Gaz. Lw. 15846
FOTOGRAFIE legitymacyjne na poczekaniu, artystyczne portrety wykonuje naitaniej, szybko — pięknie — Zakład Artystycznej Fotografii — Lwów, Zyblikiewicza 21. 5740
STROJENIE, naprawa fortepianów Artur SMUTNY, Lwów, Supińskiego nr. 25 mieszkanie 12 Telefon 215-98
PRZEPROWADZKI oraz wszelkie roboty kominowe wykonuje tanio Chrzostowski 4, parter lewy. tel. 291-01
PRZYJMUJE do szycia wszelką bieliznę nową i do przeróbki. Sobieskiego 26, II p. m. 6. 15868
PONCZUCHY!! Naprawiam!! Oczka wypaluję! Stopy podszycam fachowo do wetnianych, jedwabnych pończoch i skarpetek. Szybko! Lwów, ul. Jaska 30, mieszkanie 1. 15248
TRYKOTARSKIE roboty wykonuje naitaniej, szybko i tanio. Zgłoszenia listowne lub osobiste: A. Skibowa, Zamkowa 25, m. 2. Dojście przez ulicę Tatarską.
SPEDYCJE, magazynowanie, transport towarów, uskutecznia szybko — Biuro Spedycyjne Transportowe — Zieleniak Johann, Kochanowskiego (Breitgasse) 77, I p. Tel. 140-3.
PLUSKWI z zarodkami naszymi doświadczenie „Gazochemia” — Lwów Hauptstrasse (Piłsudskiego) nr. 21. Telefon 271-06. 5789
BEZPŁATNE informację, nie zwlekać kając solidnie, najdokładniej kojarzyć małżeństwa, wielki dobór materiałów niezależnych pań i panów różnych sfer Codziennie od 14-18, w niedziele od 10-15, Supińskiego 30, m. 3. Korrespondencję kierować: Lwów, Postfach 69 17113

NAUKA

NIEMIECKIEGO uczy najłatwiejszą metodą szybko, jedynie legalnie i fachowo tylko Głęboka 18. Od 40 zł. **ROZPOCZYNAJ** lekcje tańca. Wieczysty, Kopernika 16, I p., ofie. **LATWA** metoda wyuczenia w krótkim czasie języka niemieckiego i francuskiego, konwersacja, korespondencja, tłumaczenia Lagerstrasse (Obowozu) 3, m. 4. 16481
WYUCZAM pisanie na maszynach w języku niemieckim, polskim i ukraińskim. Zyblikiewicza 5. 5751
LEKCJE fortepianu i cytry. Proi M. Lipiński, Plac Halicki 7 II p. **LWOWSKA** Szkoła Samochodowa — szkoli kierowców na wszystkich klasach popadów mechanicznych załatwia formalności otrzymania prawa jazdy Dla zamiejscowych ulgi i opieki. Lwów ul. Sykatuska nr. 63 — telefon 260 22. 5738
KORRESPONDENCYJNA nauka w programie licealnym, gimnazjalnym (przemiędzy matematycznie przysposobione: matematyka, fizyka, chemia). Informacje: Mgr S. Fedaj — Warszawa, Smolna 34-4. 5717
UDZIELĘ lekcji w zakresie sześciu klas szk. powszechnej Oferty Adm. Gaz. Lw. nr. 16414;
UDZIELAM nauki języków, Mickiewicza 24, m. 6. v

na św. Mikołaja!
DLA DZIECI i młodzieży
 najlepszym podarkiem jest
KSIAZKA
 Nowe książki w wielkim wyborze poleca
KSIEGARNIA
Michała Kowalskiego
 Lwów, Legionów 19.

Nie zapomnijcie
 w dniu 6-go grudnia odwiedzić
Galerię Mariacką
 Otwieramy znowu znany
ŚWIATECZNY JARMARK
Galeria Mariacka
 Plac Mariacki 5.
 oczekuje Was
 z wielu niespodziankami

Stale w pogotowiu!

Hansaplast elastyczny

Nakleony w mgnieniu oka, przylega opatrunkiem z Hansaplastu elastycznego ściśle do ciała i nie przesuwają się. Chroni ranę przed zanieczyszczeniem i przyspiesza gojenie

Najmilszy PODAREK
 dla filatelisty to seria znaczków z firmy
„PIONIER” — Kraków,
 ul. Stolarska 9. Tel. 220-42.
 Cennik gratis. Biura czynne od godziny 7.30 do 15-ej.

„HERMES”
PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEWÓZOWO - SPEDYCYJNE
 Sp. z o. o.
Kraków, Stolarska 9/13.
 tel. 15114-18, 22264, 12332.
 Załatwianie wszelkich czynności wchodzących w zakres spedycji.
 Ładunki zbiorowe koleją i samochodami we wszystkich kierunkach Guberni Generalnej i za granicą.
 Przewóz mebli własnymi wozami meblowymi.
 Magazynowanie. — Cienie — Inkasso. — Przewóz kas ogniotrwałych.
 Własny tabor konny i samochodowy, obejmujący ponad 100 pojazdów.

Redakcja przyjmuje do ruda 10-11 Reklamów nie zwracamy — Reklamoj. 105.21 Dziułu ogłoszeń 200 06 Za terminowy druk ogłoszeń wydawstwo nie odpowiada Druk „Gazety Lwowskiej” Lwów, ulica Sokoła 2